

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

Přírodovědecká fakulta

Katedra geografie

Bc. Radek GRONYCH

**HODNOCENÍ ZNAČENÍ CHRÁNĚNÝCH ÚZEMÍ
V OKRESE ŠUMPERK**

Diplomová práce

Vedoucí práce: Mgr. Peter Mackovčin, Ph.D.

Olomouc 2017

Bibliografický záznam

Autor (osobní číslo): Bc. Radek Gronych (R150348)

Studijní obor: Učitelství geografie pro střední školy

Učitelství biologie a environmentální výchovy pro střední školy

Název práce: Hodnocení značení chráněných území v okrese Šumperk

Title of thesis: Assessment of sign of protected areas in the Šumperk district

Vedoucí práce: Mgr. Peter Mackovčín, Ph.D.

Rozsah práce: 99 stran, 3 vázané přílohy, 3 volné přílohy

Abstrakt:

Diplomová práce se zabývá hodnocením značení MZCHÚ v okrese Šumperk. Teoretická část se zaměřuje na legislativu značení, tedy převážně na způsob značení pomocí cedulí s malým a velkým státním znakem a pruhového značení. Praktická část jednoduše charakterizuje jednotlivá území a celkově hodnotí zmapovaná území a jejich značení.

Klíčová slova: chráněná území, Olomoucký kraj, okres Šumperk, značení MZCHÚ, legislativa značení, plán péče

Abstract:

The thesis deals with the assigning of small protected areas in the Šumperk district. The theoretical part focuses on assigning legislation, mainly on signs labeling method using small and large national emblem and strip sign. The practical part simply describes the individual areas and the total value charted territory and their markings

Keywords: protected areas, Olomouc region, Šumperk district, assigning small protected areas, assigning legislation, management plan

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci vypracoval samostatně, a to pod odborným vedením Mgr. Petera Mackovčina, Ph.D., a že veškeré zdroje a literatura, ze kterých jsem čerpal, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

V Raškově 20. 4. 2017

.....

Bc. Radek Gronych

Poděkování

Rád bych poděkoval Mgr. Peteru Mackovčínovi, Ph.D. za odborné vedení, za pomoc a rady při zpracování této diplomové práce. Zároveň bych rád poděkoval RNDr. Aleši Létalovi, Ph.D. za odbornou pomoc při tvorbě map. Dále mé přítelkyni a celé rodině, která mě celou dobu doprovázela na místa terénního výzkumu, ať už v dobrých, tak i špatných klimatických i terénních podmínkách.

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI
Přírodovědecká fakulta
Akademický rok: 2016/2017

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Radek GRONYCH**
Osobní číslo: **R150348**
Studijní program: **N1301 Geografie**
Studijní obory: **Učitelství geografie pro střední školy**
Učitelství biologie a environmentální výchovy pro střední školy
Název tématu: **Hodnocení značení chráněných území v okrese Šumperk**
Zadávající katedra: **Katedra geografie**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Provedení šetření ve všech maloplošných chráněných území okresu Šumperk ve správě Krajského úřadu Olomouckého kraje a CHKO Jeseníky, dále Evropsky významných lokalit a Ptačích oblastí. Posouzení stavu cedulí a pruhového značení podle metodického listu. Vyhodnocení zjištěného stavu. Návrh pro orgán ochrany přírody na doplnění a výměnu značení v chráněných územích.

Rozsah grafických prací: **Podle potřeb zadání**

Rozsah pracovní zprávy: **20 000 - 24 000 slov**

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

Machar I., Drobilová L. a kol. (2012): Ochrana přírody a krajiny v České republice. Vybrané aktuální problémy a možnosti jejich řešení. Univerzita Palackého, Olomouc, 853 s.

Miko L., Hošek M. (2009): Příroda a Krajina České republiky. Zpráva o stavu 2009. AOPK ČR, Praha.

Šafář J. a kol. (2003): Chráněná území ČR. Svazek VI. Olomoucko. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha.

Vedoucí diplomové práce: **Mgr. Peter Mackovčín, Ph.D.**

Katedra geografie

Datum zadání diplomové práce: **8. listopadu 2016**

Termín odevzdání diplomové práce: **10. dubna 2017**

L.S.

prof. RNDr. Ivo Frébort, CSc., Ph.D.
děkan

doc. RNDr. Marián Halás, Ph.D.
vedoucí katedry

V Olomouci dne 8. listopadu 2016

Obsah

1.	Úvod.....	10
2.	Cíl práce.....	11
3.	Metodika práce	12
3.1	Dostupná literatura a její zhodnocení.....	12
3.2	Vlastní terénní výzkum	13
4.	Charakteristika okresu Šumperk.....	15
5.	Legislativa značení MZCHÚ	17
5.1	Historie značení ZCHÚ.....	17
5.2	Značení cedulí	17
5.3	Pruhové značení	19
5.4	Plány péče	20
6.	Hodnocení značení v okrese Šumperk.....	23
6.1	Kategorie značení.....	23
6.2	Umístění cedulí	24
6.3	Stav cedulí.....	25
6.4	Stav pruhového značení	26
7.	Hodnocení značení jednotlivých MZCHÚ	27
7.1	Kategorie předmětu ochrany MZCHÚ.....	27
7.2	Nezmapovaná území v okrese Šumperk	29
7.2.1	PR Břidličná	29
7.2.2	PR Bučina pod Františkovou myslivnou.....	30
7.2.3	NPR Králícký Sněžník	31
7.2.4	NPR Praděd	32
7.2.5	PR Sněžná kotlina	33
7.2.6	NPR Šerák-Keprník.....	33
7.3	Zmapovaná území v okrese Šumperk	34

7.3.1	PR Doubrava	34
7.3.2	PR Františkov	36
7.3.3	PP Hanušovice – kostel	38
7.3.4	PP Chrastický hadec	39
7.3.5	PR Kačení louka	41
7.3.6	PP Libina – U Černušků	42
7.3.7	PR Na hadci	44
7.3.8	PR Niva Branné	45
7.3.9	PP Pasák	47
7.3.10	PP Pfarrerb	48
7.3.11	PP Pod Rudným vrchem	50
7.3.12	PR Pod Sluneční strání	52
7.3.13	PR Pod Trlinou	53
7.3.14	PP Poláchovy stráně – Výří skály	55
7.3.15	PR Přemyslovské sedlo	56
7.3.16	PR Rabštejn	57
7.3.17	PP Rodlen	60
7.3.18	NPR Skřítek	62
7.3.19	PP Smrčina	64
7.3.20	PP Sobotín – Domov důchodců	66
7.3.21	PP Štola Mařka	67
7.3.22	SCHU Velké Losiny – lázeňský dům Eliška	69
7.3.23	PP Za mlýnem	70
7.3.24	PP Zadní hutisko	72
7.3.25	PP Zátrže	73
7.3.26	PP Žďár	75
8.	Vyhodnocení dat v rámci okresu Šumperk	77

8.1	Počet cedulí	77
8.2	Umístění cedulí	78
8.3	Stav cedulí.....	79
8.4	Stav pruhového značení	80
9.	Výsledky	83
10.	Diskuze	90
11.	Závěr	93
12.	Summary	94
13.	Seznam použité literatury	95
14.	Seznam příloh	99
	Vázané.....	99
	Volné na CD.....	99

1. Úvod

„Příroda je proti nám ve výhodě, může existovat bez nás, my bez ní zahyneme.“
(Jaromíra Kolářová)

Člověk, jak uvádí zde uvedený citát, přírodu ke svému životu potřebuje. I přesto se k ní však lidé nechovají vždy tak, jak si zaslouží. Každý by chtěl z přírody čerpat, ale málokdo je ochoten udělat také něco pro ni. Proto je potřeba přírodu chránit a je nezbytné, aby existovali lidé, kteří na to budou dohlížet. A to je právě i důvod proč jsem si vybral pro svou diplomovou práci toto téma. Největší motivací pro mne byla možnost, byť jen malou částí, přispět k ochraně této přírody. Přírodu a pobyt v ní mám velice rád, a proto pro mne byla diplomová práce zaměřená převážně na terénní výzkum tím pravým. Teorie již bylo napsáno mnoho a z toho důvodu je mi příjemnější zpracovávat práci založenou spíše na výzkumu v terénu, jelikož může přinést cenné výsledky a pro mne osobně má mnohem větší smysl. A pokud by díky mé práci došlo ke zlepšení stavu chráněných území, můj pocit smysluplného trávení času by tím byl ještě umocněn.

Mimo to tento výzkum prospěl i mě. Nejen, že jsem měl možnost trávit čas v přírodě a kochat se jejími krásami, zlepšila se tím i má fyzická kondice, a tak celkově příroda přispěla mému zdraví. A tím se vracím opět na začátek. Z přírody jsem čerpal a mnoho mi toho dala, nejen po stránce fyzické, ale také psychické, a proto bych ji to rád tímto způsobem alespoň trochu oplatil.

Teoretická část této diplomové práce se zabývá stručnou charakteristikou vybraného okresu Šumperk. Především je však teoretická část zaměřena na legislativu Ochrany přírody v České republice, jejíž součástí je také charakteristika plánů péče s uvedením toho, co jednotlivé plány péče musí obsahovat.

Hlavní podstatou diplomové práce je však část praktická. Ta se zaměřuje na zhodnocení stavu chráněných území ve vybraném okrese Šumperk.

2. Cíl práce

Cílem diplomové práce je zhodnotit a zdokumentovat stav maloplošných zvláště chráněných území v okrese Šumperk. To znamená, že každé z těchto chráněných území bude navštíveno, vyhodnoceno a zdokumentováno. Co se hodnocení týká, je zaměřeno především na zjištění stavu cedulí se státním znakem, informačních tabulí a pruhového značení. Zkoumán bude celkový stav území, tedy i jeho případného znečištění. Tyto zjištěné informace pak budou zaznamenány v rámci dokumentace. Ta bude obsahovat stručnou charakteristiku daného chráněného území, jeho GPS souřadnice, informace a fotografie stavu jednotlivých značení. V případě potřeby bude navržena možná úprava, která povede ke zlepšení stavu těchto značení. Jednat se může především o výměnu cedulí nebo informačních tabulí, obnovení pruhového značení nebo umístění zcela nových cedulí či nového pruhového značení.

3. Metodika práce

K hodnocení značení MZCHÚ byla použita tabulka s hodnotící škálou. Tato tabulka byla vytvořena v rámci seminární práce studenty na katedře geografie. Tabulku jsem převzal a následně upravil podle svým potřeb. Blíže jsou jednotlivé oblasti hodnotící škály popsány v kapitole 6.

Tab. 1 Tabulka hodnotící škály

Legenda	
Kategorie značení	A – cedule se státním znakem B – informační tabule samostatná C – infotabule jako součást naučné stezky D – červené pruhové značení na kůlech či stromech w – černá skládka, nepořádek X – návrh
Umístění	I – u silnice II – u cesty III – chodník IV – stezka V – volný terén
Stav cedulí	1 – nová 2 – mírně poškozená, bez výměny 3 – poškozená, nečitelná, návrh na výměnu 4 – zcela zničená, nutná výměna 5 – sloupek bez cedule, chybí
Stav pruhového značení	1 – nové, nebo nepoškozené 2 – lehce poškozené, z dálky viditelné 3 – slabě viditelné, poškozené, návrh na výměnu 4 – téměř neviditelné, nutná výměna

(zdroj: R. Gronych, 2017)

3.1 Dostupná literatura a její zhodnocení

Teoretická část této diplomové se snaží hned na začátek podat nejzákladnější informace o zvoleném okrese Šumperk. K sepsání této kapitoly byly využity informace, které byly získány na internetových stránkách českého statistického úřadu a dále pak byl také využitý knižní zdroj, konkrétně publikace Olomoucko, Chráněná území ČR, svazek VI. (Šafář, 2003).

Následující kapitola s názvem legislativa MZCHÚ vycházela hned z několika zdrojů. Jednalo se především o zákon č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, kdy se touto problematikou zabývá spíše ve stručnosti § 42. Více konkrétních informací bylo získáno ve vyhlášce č. 64/2011 Sb. o plánech péče, podkladech k vyhlášení, evidenci a označování chráněných území. Tyto informace byly následně doplněny také z grafického manuálu Štěpánová z roku 2010.

Praktická část obsahuje kromě informací získaných vlastním terénním výzkumem také informace týkající se základní charakteristiky jednotlivých území. K tomuto byla použita publikace vydána Olomouckým krajem s názvem Maloplošná chráněná území v Olomouckém kraji. Tato literatura však byla použita jen k některým územím, jelikož zde nejsou všechny uvedeny. Stěžejním zdrojem pro tyto informace se staly především plány péče jednotlivých území. Tyto plány péče byly využity jak pro získání základních informací o daném území, tak následně i pro potřeby porovnání výsledků, které byly získány terénním výzkumem. Plány péče jsou k dispozici v Ústředním seznamu ochrany přírody ČR. Tento seznam včetně právě potřebných plánů péče je dostupný na: <http://drusop.nature.cz/>.

Spíše než zdrojem informací, tak inspirací se mi stala diplomová práce napsaná mým kamarádem Jiřím Havelou s názvem „Značení chráněných území v okrese Prostějov“ z roku 2016. Tato diplomová práce byla využita především v kapitole Diskuze, kde byly porovnány výsledky hodnocení značení v okresech Prostějov a Šumperk.

3.2 Vlastní terénní výzkum

Pro potřeby terénního výzkumu diplomové práce bylo potřeba navštívit jednotlivé maloplošné zvláště chráněné území okresu Šumperk. Zde docházelo k dokumentaci značení těchto území. Tímto značením byly cedule s malým nebo velkým státním znakem, informační tabule, infotabule, které jsou součástí naučných stezek a pruhové značení. Bylo potřeba jednak pořídit fotodokumentaci o stavu těchto značení, ale také zaznamenat do archu potřebné údaje. Těmito údaji byly především souřadnice, stav značení a umístění. Fotodokumentace pruhového značení musela být pořizována z poměrně malé vzdálenosti, jelikož by některá značení nebylo možné jiným způsobem vyfotografovat, protože jejich viditelnost na větší vzdálenost nebyla tak

dobrá. Výzkum probíhal v době víkendů z důvodu možnosti využití osobního automobilu. Jelikož nebylo možné výzkum provádět přes týden, jeho realizace se tak protáhla, bez auta by však trval ještě mnohem déle. Jednotlivá měření bylo potřeba plánovat také podle aktuálního počasí, které mi naštěstí většinou přálo. Na místech ležících ve vyšších nadmořských výškách bylo ještě poměrně velké množství sněhu, takže byl výzkum i přes příznivé podmínky trochu náročnější a komplikovanější. Celkově byl terénní výzkum časově velmi náročný a probíhal v měsíci listopadu 2016 a dále v měsících únoru a březnu 2017. V období mezi těmito měsíci nebylo možné výzkum realizovat, protože na většinu míst v tomto okrese by se nedalo přes veliké množství sněhu vůbec dostat.

Celkem bylo takto navštíveno 26 území v okrese Šumperk. Před každým výjezdem byla terénní činnost podrobně naplánovaná za pomoci mapového serveru mapy.cz. Jednalo se tak proto, aby bylo zmapováno co největší množství území nacházející se mezi sebou v co nejkratší vzdálenosti. K pořizování fotografií byl využíván mobilní telefon Nokia Lumia 930. Souřadnice značení, tedy jak pruhového značení, tak i cedulí a informačních tabulí, byly pořizovány ve formátu „DD MM SS.s“ (stupně, minuty, vteřiny) prostřednictvím ruční GPS Garmin eTrex 20. Pro potřeby diplomové práce byly také vytvořeny mapy, a to v programu Qgis 2.18.6. Získané informace byly zpracovány v tabulkovém editoru Microsoft Office 2016, ve kterém byly následně vytvořeny tabulky a grafy.

Na závěr, po získání informací vlastním terénním výzkumem bylo potřeba tyto informace porovnat s informacemi obsaženými v plánech péče, které obsahují také návrhy pro úpravu značení.

4. Charakteristika okresu Šumperk

Tento okres byl původně největším okresem v celé České republice, a to až do roku 1996. V tomto roce však došlo k oddělení okresu Jeseník a okres Šumperk se tak zmenšil přibližně o jednu třetinu. Nejzápadnější bod okresu Šumperk je půl kilometru od vrcholu hory Strážka a nejsevernější bod je umístěn na hřbetu Rychlebských hor poblíž vrcholu Polské hory. Nejvýchodnější bod leží na hřbetu Jeseníků, nedaleko vrcholu Vysoká hole. Nejjižnější bod se nachází v zákrutu řeky Třebůvky, kdy toto místo leží asi 1,5 km od obce Vránová Lhota.

V okrese se nachází dvě velká pohoří. Prvním je Hrubý Jeseník s nejvyšší horou Moravy, kterou je Praděd s nadmořskou výškou 1 491 m a druhým je Králický Sněžník, který leží v nadmořské výšce 1 423 m. Nachází se zde dvě chráněné krajinné oblasti. První touto oblastí je CHKO Jeseníky a tou druhou CHKO Litovelské Pomoraví. Dále jsou zde také 4 národní přírodní rezervace, kdy tou první je již zmiňovaný Praděd a druhou opět již zmíněný Králický Sněžník. Dalšíma dvěma jsou pak Rašeliniště Skřítek a Šerák–Keprník.

Teplejší podnebí je charakteristické především pro jižní část okresu Šumperk, kterou je oblast Mohelnicka. Mírně teplé podnebí je typické pro oblast v okolí Zábřehu na Moravě a chladnější podnebí je pak v severnější části okresu. V okrese Šumperk protékají dvě velké řeky. Jedná se o Moravu a Desnou. Divoká a Hučivá Desná se stékají v Koutech nad Desnou a tvoří tak řeku Desnou. V okrese se nachází také různé vodní nádrže, mezi které patří př. vodní elektrárna Dlouhé Stráně na Divoké Desné nebo vodní dílo Nemilka na řece Nemilce. Co se týče vodních ploch v okrese Šumperk, největší vodní plochou je rozhodně Moravičanské jezero, které vzniklo těžbou šterkopísku. Má rozlohu 108 ha a hloubku až 15 m. Okres se může pochlubit také vlastními termálními prameny, které se nacházejí ve Velkých Losinách, kde se nacházejí lázně s minerální vodou, jejíž teplota se pohybuje okolo 36°C. Jedná se o nejstarší a nejznámější moravské lázně. Nejedná se však o jediné lázně v okrese. Dalšími jsou Lázně Bludov, které se zaměřují především na obtíže spojené s obezitou, onemocněním pohybového aparátu nebo dýchacích cest.

V okrese se nachází jediná oblast, ve které se nachází mihule ukrajinská (*Eudontomyzon mariae*) v celé České republice. Touto oblastí je povodí řeky Desné. Dále se zde vyskytují také zmije obecná (*Vipera berus*), užovka obojková (*Natrix*

natrix) nebo ještěrka živorodá (*Zootoca vivipara*). Z chráněných druhů ptáků je možné zmínit strnada lučního (*Emberiza calandra*), luňáka hnědého (*Milvus migrans*), orlovce říčního (*Pandion haliaetus*) nebo slavíka modráčka středoevropského (*Luscinia svecica cyanecula*). V daném okrese žije také rys ostrovid (*Lynx lynx*), tetřev hlušec (*Tetrao urogallus*), čáp bílý (*Ciconia ciconia*) a výr velký (*Bubo bubo*).

Okres Šumperk se skládá ze 78 obcí, z nichž osm je měst s více než 123 000 obyvateli. Největším městem okresu je stejnojmenné město Šumperk. Město bývá označováno jako „Brána Jeseníků“. První zmínky o tomto městě pocházejí z roku 1281, kdy od této doby zažilo město celou řadu nepříznivých situací, mezi které patří př. třicetiletá válka nebo požár z roku 1669. Nejpriznivější situaci zažilo město až v roce 1989, kdy bylo historické centrum města vyhlášeno za městskou památkovou zónu a od té doby začalo být zdokonalováno. Dalšími turisticky zajímavými městy jsou Úsov a Velké Losiny. Město Úsov je zajímavé svým zámekem, který byl původně postaven jako gotický hrad a patří mezi nejstarší na Moravě. Za dobu jeho existence se zde vystřídalo několik rodů, kdy jako poslední zde byl rod Lichtejnštejnů, který zde vystavěl barokní zámeckou budovu. Od 19. století je na zámku lesnické a lovecké muzeum, které je jediným svého druhu ve střední Evropě. Ve druhém zmíněném městě, kterým jsou Velké Losiny, se také nachází zámek, tentokrát se však jedná o renesanční zámek, který se nejvíce proslavil čarodějnickými procesy. Turisty však neláká pouze tento zámek a výše uvedené lázně, ale také Ruční papírna, která je poslední papírnou v Evropě ručně vyrábějící papír a jejíž součástí je také muzeum papíru. (ČSÚ, 2016)

5. Legislativa značení MZCHÚ

Mezi maloplošná zvláště chráněná území se řadí národní přírodní památka, národní přírodní rezervace, přírodní památka a přírodní rezervace. Jejich značení je ukotveno v zákoně č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny a ve vyhlášce č. 64/2011 Sb. o plánech péče, podkladech k vyhlášení, evidenci a označování chráněných území. Zákon stanovuje rozdíl mezi značením národních přírodních památek, národních přírodních rezervací a značením přírodních památek a přírodních rezervací. Tímto se zabývá § 42 odstavec 4 a 5. Čtvrtý odstavec uvádí, že národní přírodní památky a národní přírodní rezervace se označují velkým státním znakem a přírodní památky a přírodní rezervace pak malým státním znakem. Podle odstavce pět stanoví další podmínky k označování Ministerstvo životního prostředí obecně závazným právním předpisem. Tímto se stává především právě vyhláška č. 64/2011 Sb. o plánech péče, podkladech k vyhlášení, evidenci a označování chráněných území.

5.1 Historie značení ZCHÚ

Prvním zákonem zabývajícím se ochranou přírody a značením zvláště chráněných území byl zákon č. 40/1956 Sb. o státní ochraně přírody. Dříve se tato chráněná území podle daného zákona dělila na národní parky, chráněné krajinné oblasti, státní přírodní rezervace, chráněná naleziště, chráněné parky a zahrady a chráněné studijní plochy.

5.2 Značení cedulí

Přesné podmínky značení cedulí jsou uvedeny ve vyhlášce č. 64/2011 Sb. o plánech péče, podkladech k vyhlášení, evidenci a označování chráněných území v příloze č. 6.

K označení je vždy použita tabule se státním znakem a tabule s kategorií a názvem příslušného chráněného území, které by se podle vyhlášky č. 64/2011 Sb. o plánech péče, podkladech k vyhlášení, evidenci a označování chráněných území, měly umísťovat na přístupové komunikace nebo jiná místa po obvodu chráněného území.

Šířka všech tabulí je pevně stanovena na 300 mm. Tabule se státním znakem má rozměry 300x300 mm. Výška tabule, označující kategorii, případně název území, se odvíjí od konkrétní kategorie chráněného území. Přírodní památka, přírodní rezervace a památný strom mají výšku tabule stanovenou na 80 mm. Výška tabule smluvně chráněného území je vždy 90 mm. Tyto maloplošná zvláště chráněná území mají vždy pouze tabuli s označením dané kategorie chráněného území, tedy přírodní památka, přírodní rezervace či smluvně chráněné území. Zde se již neuvádí název chráněného území. Oproti tomu národní přírodní rezervace a národní přírodní památka název chráněného území obsahují. Podle délky tohoto názvu se stanovuje také výška tabulí. To znamená, že národní přírodní památky a národní přírodní rezervace, které mají pouze jednořádkový název mají výšku tabule 130 mm. Národní přírodní památky a národní přírodní rezervace s dvouřádkovým názvem mají nejvyšší tabuli, jejíž výška je 160 mm. (Štěpánová, 2010)

Kromě šířky tabule je zakázáno měnit také velikost písma a okraje, které nesmí být potištěny. Velikost písma je podobně jako výška tabule určena pro konkrétní kategorii chráněného území. Kategorie chráněných území bez názvu, tedy přírodní památka, přírodní rezervace a smluvně chráněné území mají velikost písma 63b. Ty kategorie chráněných území, které název obsahují, tedy národní přírodní památka a národní přírodní rezervace, mají velikost písma dané kategorie 60b a velikost písma názvu území 73b. Pro popis tabulí je zvoleno písmo Candara. Okraje, které nesmí být potištěny jsou minimálně 15 mm vlevo i vpravo a 25 mm shora. (Štěpánová, 2010)

Obr. 1 Cedule podle platné legislativy (R. Gronych, 2017)

5.3 Pruhové značení

K označení hranic MZCHŮ se používá pruhové značení, které se umísťuje na hraniční sloupky či stromy. Jedná se o dva pruhy červené barvy o šířce 5 cm, mezi kterými musí být dodržena šířka 5 cm. Horní pruh je vždy po celém obvodu. Dolní pruh uvádí, zda se nacházíme v chráněném území či nikoliv. Což znamená, že pokud se v chráněném území nacházíme, vidíme na stromě pouze jeden pruh, a naopak pokud jsme mimo chráněné území, vidíme pruhy dva. Tyto pruhy slouží také k orientaci v území, kdy nám mohou napovědět, kterým směrem po obvodu se máme vydat. Vzdálenost mezi jednotlivými pruhy není přesně určena, podmínkou je pouze, aby byl vždy následující pruh dobře viditelný. (vyhláška č. 64/2011 Sb.)

Obr. 2 Mimo chráněné území (obr. vlevo), v území (obr. vpravo), (R. Gronych, 2017)

5.4 Plány péče

Plány péče se zabývá zákon č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny a dále také vyhláška č. 64/2011 Sb. o plánech péče, podkladech k vyhlášení, evidenci a označování chráněných území.

„Plán péče o zvláště chráněné území a jeho ochranné pásmo (dále jen "plán péče") je odborný a koncepční dokument ochrany přírody, který na základě údajů o dosavadním vývoji a současném stavu zvláště chráněného území navrhuje opatření na zachování nebo zlepšení stavu předmětu ochrany ve zvláště chráněném území a na zabezpečení zvláště chráněného území před nepříznivými vlivy okolí v jeho ochranném pásmu.“ (zákon č. 114/1992 Sb., § 38)

Za zpracování plánů péče je zodpovědný orgán ochrany přírody, který je oprávněn vyhlášovat zvláště chráněná území. Zpracování národních parků a chráněných krajinných oblastí se pak přímo zabývá ministerstvo životního prostředí. Než je takový plán péče ale schválen, orgán ochrany přírody má povinnost vydat oznámení, které dává možnost seznámit se s navrženým plánem péče. Toto oznámení jednak zveřejní na

portálu veřejné správy, ale také zašle obcím, kterých se tento návrh týká. Tyto obce pak zveřejní oznámení na své úřední desce. Návrh plánu péče následně projedná s příslušnými obcemi a kraji a vydá protokol, ve kterém uvede vše, co bylo projednáno a kterým zároveň schválí plán péče. Když je plán péče schválen, orgán ochrany přírody jej uloží do ústředního seznamu ochrany přírody a také jej předá příslušným obcím a krajům. Plány péče bývají schvalovány nejčastěji na dobu 10-15 let. (zákon č. 114/1992 Sb.)

Vyhláška č. 64/2011 Sb. o plánech péče, podkladech k vyhlásování, evidenci a označování chráněných území obsahuje mimo jiné také obsah plánů péče, ve které stanovuje, co všechno musí plány péče obsahovat.

„Plány péče o zvláště chráněná území a jejich ochranná pásma obsahují

a) základní údaje o zvláště chráněném území a jeho ochranném pásmu uvedené v příloze č. 1 k této vyhlášce,

b) charakteristiku zvláště chráněného území a jeho ochranného pásma zaměřenou na jeho přírodní poměry,

c) popis ekosystémů nebo jejich složek tvořících předmět ochrany a jejich hodnocení z hlediska cílů ochrany zvláště chráněného území a jeho ochranného pásma,

d) výčet a popis známých činitelů ohrožujících předmět ochrany zvláště chráněného území,

e) zhodnocení dosavadní péče o předmět ochrany,

f) zásady péče o ekosystémy a jejich složky tvořící předmět ochrany zvláště chráněného území, včetně řešení střetů plynoucích z odlišných nároků jednotlivých složek ekosystémů na potřebnou péči z hlediska priorit a cílů ochrany zvláště chráněného území,

g) vymezení ploch s odlišnými způsoby péče o ekosystémy a jejich složky vycházející z cílů ochrany zvláště chráněného území,

h) zásady hospodářského, rekreačního, sportovního či jiného využívání zvláště chráněného území a jeho ochranného pásma, pokud je nebo by mohlo být zvláště chráněné území nebo jeho ochranné pásmo k těmto činnostem využíváno a pokud by přitom hrozilo poškození jeho předmětu ochrany,

i) přehled potřeb zaměření, označení a technického vybavení zvláště chráněného území a jeho ochranného pásma v terénu,

j) přehled potřeb sledování stavu ekosystémů a jejich složek s ohledem na cíle ochrany zvláště chráněného území,

k) určení období jejich platnosti.“ (vyhláška č. 64/2011 Sb., § 1)

Příloha č. 1 vyhlášky č. 64/2011 Sb. o plánech péče, podkladech k vyhlášení, evidenci a označování chráněných území je uvedena v příloze této diplomové práce

6. Hodnocení značení v okrese Šumperk

Před zahájením praktické části byla převzata a následně upravena hodnotící škála tak, aby přesně vyhovovala mým potřebám a práce s ní byla pro mne co nejjednodušší. Hodnotící škála byla rozdělena do několika kategorií. Základní kategorie označuje jednotlivé druhy značení, především, zda se jedná o ceduli, informační tabuli či pruhové značení. Další kategorie se pak týkají umístění a stavu již jednotlivých druhů tohoto značení. Součástí hodnotící škály jsou také návrhy na úpravu značení nebo zavedení značení nového.

6.1 Kategorie značení

A – cedule se státním znakem

Cedule se státním znakem, která odpovídá vyhlášce č. 64/2011 Sb. o plánech péče, podkladech k vyhlášení, evidenci a označování chráněných území, společně s pruhovým značením ohraničuje MZCHÚ. Existují dva typy cedulí, s malým nebo velkým státním znakem. Na mapovaném území se vyskytuje pouze jedna národní přírodní rezervace s názvem Rašeliniště Skřítek, která obsahuje cedule s velkým státním znakem, jejíž součástí je označení kategorie MZCHÚ, ale také název území. Všechny ostatní území obsahují cedule s malým státním znakem, u kterých by mělo být pouze označení kategorie MZCHÚ, případně kategorie EVL. Některé však také obsahují název nebo popis nežádoucího chování. Bližší informace popisuje kapitola 5.2.

B – informační tabule samostatná

Součástí MZCHÚ mohou být informační tabule. Tyto tabule doplňují zajímavé informace o lokalitě, ve které se tyto tabule nacházejí a o zde se vyskytujících druzích rostlin a živočichů a rozmanitosti zdejší přírody. Pokud je území zároveň součástí EVL, jedná se o informační tabuli Natura 2000, která byla do této kategorie také zařazena.

C – infotabule jako součást naučné stezky

Jedná se o informační tabuli, která je součástí naučné stezky a tyto tabule tvoří zastávky naučných stezek a informují nás o rozmanitosti přírody. V okrese Šumperk se jednalo o dvě území, která obsahovala tyto tabule.

D – červené pruhové značení na kůlech či stromech

Pruhové značení, které se značí dvěma červenými pruhy je blíže popsáno v kapitole 5.3.

W – černá skládka, nepořádek

Tato část hodnotící škály byla vytvořena pro zjištění nepořádku a nežádoucích činností v MZCHÚ.

X – návrh

Kategorie slouží k navržení nového pruhového značení, popřípadě nových cedulí, aby docházelo k lepší orientaci v dané oblasti.

6.2 Umístění cedulí

I–U silnice

Pro účely diplomové práce byla jako silnice označena asfaltová silnice, tudíž silnice I., II. nebo III. třídy. V tomto okrese se jednalo převážně o silnici III. třídy, které slouží převážně pro spojení obcí.

II–U cesty

Cestou je pro diplomovou práci myšlena cesta, která je sice zpevněna, př. šterkem nebo kameny, popřípadě hlínou či pískem, ale nejedná se o běžnou asfaltovou komunikaci. Tato cesta slouží především správcům lesa nebo místním hospodářům, kteří zde projíždějí džípy a traktory.

III–Chodník

Chodníkem je myšlena komunikace sloužící chodcům. V mém případě se však žádná cedule u chodníku nevyskytovala.

IV–Stezka

Jedná se o vyšlapanou lesní cestičku nebo turistickou stezku.

V–Volný terén

Cedule vyskytující se v této kategorii byly umístěny volně v prostorách lesů, polí a luk minimálně dva metry od jakékoliv pozemní komunikace.

6.3 Stav cedulí

1–Nová

Cedule zařazené do této kategorie jsou v nejlepším stavu. Může se jednat o cedule zcela nové, vyměněné nebo velmi dobře zachovalé.

2–Mírně poškozená, bez výměny

Tato cedule je lehce poškozená (poškrábaná, lehce zrezivělá), ale není zde nutná výměna. Může se jednat o ceduli, které chybí označení kategorie MZCHÚ a stačí ho pouze přidělat.

3–Poškozená, nečitelná, návrh na výměnu

Tato kategorie obsahuje cedule, jejichž výměna by byla vhodná, ale ještě není nutná. Může se jednat př. o cedule, kterým chybí kousek stříšky nebo jsou více zkorodované. Tyto cedule již nejsou v nejlepším stavu, avšak stále plní svůj účel, i když jsou lehce nepřehledné.

4–Zcela zničená, nutná výměna

Jedná se o cedule, kterým chybí jak státní znak, tak označení kategorie MZCHÚ a zbyly z nich jen stříšky, nebo mají poškozený nápis, který není vůbec čitelný, případně jsou poškozené zcela.

5–Sloupek bez cedule, chybí

Zbytek cedule, která obsahuje pouze pozůstatek sloupku.

6.4 Stav pruhového značení

1–Nové, nebo nepoškozené

Pruhové značení v této kategorii je ve výborném stavu, je dobře viditelné, a to i na větší vzdálenost. Jedná se o pruhové značení, které je zcela nové, nebo v nedávné době přetřené.

2–Lehce poškozené, z dálky viditelné

Tato kategorie zahrnuje pruhové značení, které již není v až tak perfektním stavu. Barvy jsou už vybledlé a hůře viditelné, nicméně jsou stále v dostačujícím stavu a není ještě potřeba je obnovovat.

3–Slabě viditelné, poškozené, návrh na výměnu

Značení pomocí pruhů umístěné do této kategorie již není z větší vzdálenosti viditelné, je možné je vidět pouze na velmi malou vzdálenost. V tomto případě by bylo vhodné toto pruhové značení obnovit.

4–Téměř neviditelné, nutná výměna

Jedná se o pruhové značení, které je viditelné až úplně od konkrétního stromu, z jakékoliv větší vzdálenosti značení není vůbec vidět. Další možnosti spadající do této kategorie je spadený nebo pokácený strom. Takovéto stromy již neplní svou funkci a pro správnou orientaci a správnost značení je nutné toto značení obnovit.

7. Hodnocení značení jednotlivých MZCHÚ

V této kapitole jsou již zhodnoceny jednotlivé MZCHÚ. Celkem bylo zmapováno 26 území, z toho byla jedna národní přírodní rezervace, 9 přírodních rezervací, 15 přírodních památek a jedno smluvně chráněné území. Každé zvlášť obsahuje krátkou charakteristiku, která zahrnuje nejdůležitější informace o daném území. Jedná se především o rok vyhlášení území a předmět ochrany. Tyto informace jsou pak doplněny př. zde se vyskytujícími druhy chráněných rostlin nebo živočichů. Dále je součástí každého území tabulka obsahující informace o cedulích se státním znakem a informačních tabulích, které se zde vyskytují. Kromě stavu cedulí a jejich umístění jsou zde uvedeny také souřadnice těchto cedulí. Následně je popsán stav území a jeho značení.

7.1 Kategorie předmětu ochrany MZCHÚ

Chráněná území se nemusí dělit pouze na maloplošná a velkoplošná. Dalším možným dělením chráněných území je podle předmětu ochrany. Pro toto dělení bylo vytvořeno pět kategorií. Těmito kategoriemi jsou: horské lokality, lesní lokality, luční lokality, skalní lokality a vodní a mokřadní lokality.

Horské lokality

Horskými lokalitami se rozumí přirozené bezlesí, které se nachází až nad lesem a jedná se o ta nejvyšší horská území. (Maloplošná chráněná území, 2012)

Lesní lokality

V tomto případě se jedná o území, jejichž hlavními předměty ochrany jsou lesní společenstva. V České republice jsou lesy zastoupeny z 34 % a tvoří tak nejrozšířenější typ ekosystému v republice. V rámci Evropy je tento výsledek lehkým nadprůměrem. Převažujícím druhem jsou z pohledu využití lesy hospodářské, tvořící více než 75 %. Poměrně velká část lesů, tedy více než jedna čtvrtina je součástí chráněných území, kdy se zde nacházejí také lesní rezervace, které pocházejí již z poloviny 19. století. Tyto lesní rezervace pak patří mezi nejstarší v celé Evropě. Neustále dochází k vytváření nových lesů, kdy se tímto rozloha lesů stále zvyšuje. Bohužel však naopak ubývá lesních organizmů, pro které nejsou nově vytvořené lesy dostatečně vhodné a stávají se tak silně ohroženými nebo dokonce vyhynulými. Příčinou je především vytváření

stejnověkých lesů bez ponechání mrtvého dřeva a stromů s dutinami. Nejvíce zastoupeny jsou v České republice lesy jehličnaté, které tak tvoří 75 % lesů. Co se týká konkrétního druhu, nejvíce převažuje smrk, který tvoří více než polovinu stromů. Následkem neustálé změny druhové skladby lesů, z lesů téměř vymizely např. jalovce, jilmy, hrušeň polička a jabloň lesní, přičemž druhé dva druhy patří mezi ohrožené. (Jongepierová et al, 2012)

Luční lokality

Kategorií luční lokality se rozumí území, která jsou tvořena loukami a pastvinami. Tyto lokality jsou druhově těmi nejrozmanitějšími, jak co se týče rostlin, tak i živočichů. Z celkového počtu cca 10 000 km² travních porostů, je jen cca 3 000 km² porostů blízkých přírodě. Velká část lučních lokalit vznikla hospodářskou činností člověka, kterou jsou nadále také udržována. Touto hospodářskou činností je myšleno především kosení a pastva. Obrovská část lučních porostů byla zničena, a to především hnojením, intenzivní pastvou, cílenou přeměnou na lesy nebo přeměnou na ornou půdu. Již v roce 1996 vydalo Ministerstvo životního prostředí společně s Ministerstvem zemědělství Program péče o krajinu. Tento program umožňoval udržovat území, o které se nikdo nezajímal, ale pak také umožňoval finančně motivovat majitele území k péči o tato př. maloplošná chráněná území. Vstupem do EU začal být využíván agroenvironmentální program pro čerpání dotací. Tento program má však poměrně přísná pravidla, především v tom, že pro vstup do tohoto programu musí být velikost území v chráněné krajinné oblasti alespoň 2 ha. Pokud se jedná o území mimo tyto oblasti, pak dokonce alespoň 5 ha. (Jongepierová et al, 2012)

Vodní a mokřadní lokality

Jedná se o území, ve kterých jsou hlavní předměty ochrany vázány na různá vodní prostředí. V České republice klesá, jak počet mokřadů, který se zmenšil o 950 000 ha, tak i délka vodních toků, která byla zkrácena o cca jednu třetinu. Současně ubývá také některých druhů rostlin a živočichů. Naopak neustále přibývá množství vyschlých pramenů a povodní. Mokřadem může být př. močál, prameniště, rašeliniště, podmáčená louka nebo trvalá louže v poli. Mezi základní funkce mokřadů patří př. zadržování vody v krajině, fixace uhlíku v biomase a tlumení do jisté míry průběhu povodní.

Skalní lokality

Skalními lokalitami jsou různé geologické a geomorfologické útvary a naleziště nerostů. Celková rozloha skalních lokalit, které jsou po celé České republice rozmístěny

ostrůvkovitě, je 65 km². Do této kategorie se řadí skalní stanoviště, sutě a jeskyně. Do celkové rozlohy nejsou započítány jeskyně, které se nacházejí pod zemí, jelikož je tento údaj velmi obtížně zjistitelný. Oproti jiným kategoriím, jsou skalní lokality v relativně dobrém stavu. Toto je způsobeno jednak hospodářskou využitelností a pak také ochranou, která vyplývá především z toho, že se jedná o turisticky zajímavá místa. (Hošek et al, 2009)

Kromě těchto pěti kategorií je možné přidat ještě kategorii jednu, která je pro potřeby diplomové práce důležitá. Jedná se o kategorii **Druhové biotopy**. Česká republika skýtá velké bohatství druhů rostlin a živočichů. Nachází se zde přes 2 700 druhů vyšších rostlin, 2 400 druhů nižších rostlin, 50 000 druhů bezobratlých a 380 druhů obratlovců. Ochrana druhových biotopů neboli druhová ochrana spočívá v mapování druhů a sledování jejich vývoje, tedy tzv. monitoring. Vytvářejí se určité záchranné programy pro určité vybrané druhy rostlin a živočichů. Jedná se o zvláště chráněné druhy rostlin a živočichů, které jsou negativně ovlivňovány aktivitou lidí. (druhová ochrana, 2017)

7.2 Nezmapovaná území v okrese Šumperk

V okrese Šumperk se nachází pět území, která nebyla v rámci diplomové práce zmapovaná. Tato území nebyla zmapována hned z několika důvodů. Prvním důvodem byla jejich přílišná rozloha, kvůli které nebylo možné tato území v rámci náročnosti terénního výzkumu prozkoumat. Druhým důvodem bylo vymezení hranic, kdy chráněná území z větší části zasahovala do jiného okresu. Posledním důvodem byla nepřístupnost terénu v době terénního výzkumu, kdy bylo území pokryto velkým množstvím sněhu.

7.2.1 PR Břidličná

Základní charakteristika území

Na území CHKO Jeseníky, v nadmořské výšce 920–1 367 m, se rozprostírá přírodní rezervace Břidličná. Hlavním předmětem ochrany jsou subalpínské biotopy, kryogenní morfologické útvary (skalní sruby, sutě). Nejvýznamnější druhy rostlin nacházející se na tomto území zastupuje především řeřišnice rýtolistá (*Cardamine resedifolia*). Jedná se o největší jesenickou populaci této řeřišnice. Dále je zde z velkého množství zastoupen zvonek okrouhlolistý sudetský (*Campanula rotundifolia subs.*

sudetica) a populace jalovce obecného nízkého (*Juniperus communis subsp. alpina*), která je největší v celé České republice. Mezi zde žijící živočichy patří př. okáč horský (*Erebia epiphron*), datlík tříprstý (*Picoides tridactylus*) nebo sokol stěhovavý (*Falco peregrinus*). Tato přírodní rezervace byla vyhlášena roku 2008. (Halfar, 2015)

Tab. 2 Základní informace o přírodní rezervaci Břidličná

Kategorie	Přírodní rezervace
Výměra	651, 9818 ha
Předmět ochrany	Kryogenní geomorfologické útvary...

Zdroj: ústřední seznam ochrany přírody, R. Gronych, 2017

7.2.2 PR Bučina pod Františkovou myslivnou

Základní charakteristika území

Tato přírodní rezervace vyhlášená v roce 1955 se nachází v nadmořské výšce 960–1 180 m, cca 3 km jihozápadně od vrcholu Praděd. Jak již název vypovídá, předmětem ochrany je zbytek bukového pralesa s javorem na suťovitém terénu. Na tomto území převažuje havéz česnáčková (*Adenostyles alliariae*), kdy bučiny s havézi se v České republice nacházejí jen zde a v Krkonoších. Mezi vzácné druhy rostlin můžeme zařadit lýkovec jedovatý (*Daphne mezereum*), lilii zlatohlavou (*Lilium martagon*) a mlčivec alpský (*Cicerbita alpina*). Vyskytuje se zde také řada různých živočichů, mezi které patří př. holub doupňák (*Columba oenas*), datel černý (*Dryocopus martius*), žluna šedá (*Picus canus*) a sýc rousný (*Aegolius funereus*). Rezervace je také součástí EVL, kde je předmětem ochrany šikoušek zelený (*Buxbaumia viridis*), střevlík hrbolatý (*Carabus variolosus*) a jeřábek lesní (*Tetrastes bonasia*). (Halfar, 2015)

Tab. 3 Základní informace o přírodní rezervaci Bučina pod Františkovou myslivnou

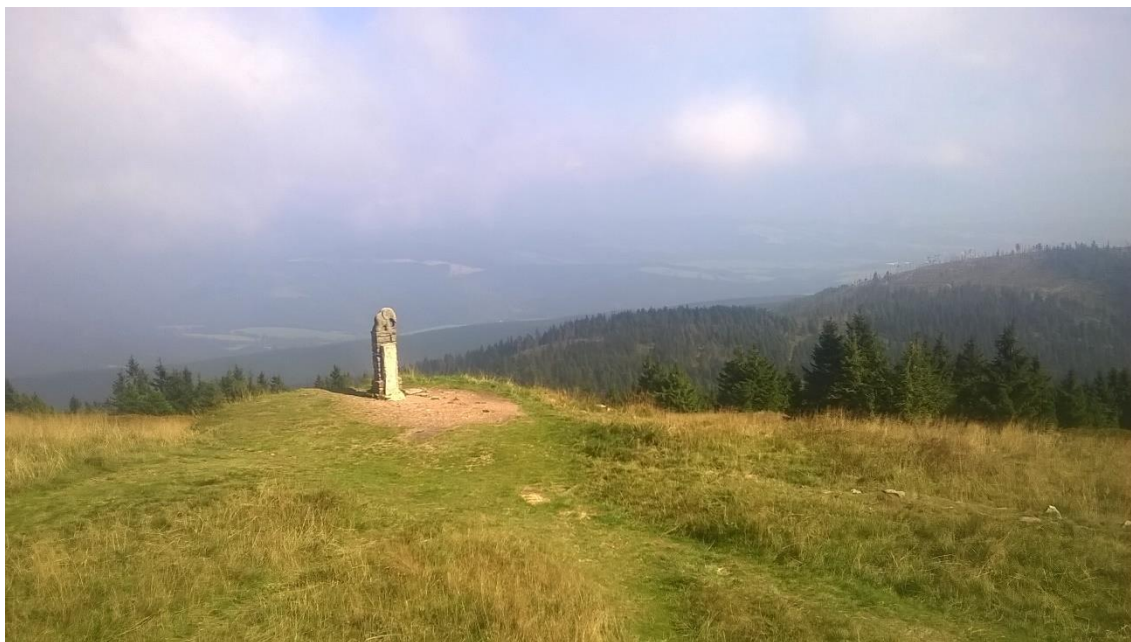
Kategorie	Přírodní rezervace
Výměra	25, 4856 ha
Předmět ochrany	Zbytek původního bukového pralesa s javorem ...

Zdroj: ústřední seznam ochrany přírody, R. Gronych, 2017

7.2.3 NPR Králický Sněžník

Základní charakteristika území

Národní přírodní rezervace Králický Sněžník se nachází z části v Olomouckém kraji a z části v kraji Pardubickém. Rozprostírá se v nadmořské výšce 700–1 423,7 m. V nadmořské výšce cca 1 380 m pramení řeka Morava. V jižní části masívu Kralického Sněžníku, na vrcholu Klepý, se nachází hlavní evropské rozvodí. Oblast byla národní přírodní rezervací vyhlášena v roce 1990. Hlavním předmětem ochrany se stal komplex přirozených a přírodě blízkých ekosystémů. Co se rostlinných druhů týče, hlavním předmětem ochrany se stal zvonek vousatý (*Campanula barbata*) a řeřišnice Opizova (*Cardamine amara subsp. opizii*), přičemž oba patří mezi kriticky ohrožené druhy. Vyskytují se zde biotopy smrčín, bučin, rašelinišť, pramenišť atd. Vrchol Králického Sněžníku je zdoben kamenným mořem. Na území se také nacházejí zvláště chráněné druhy živočichů, mezi které patří př. ještěrka živorodá (*Zootoca vivipara*), kulíšek nejmenší (*Glaucidium passerinum*) nebo zmije obecná (*Vipera berus*). Vrchol Králického Sněžníku je dostupný jak z české, tak z polské strany. (Maloplošná chráněná území, 2012)

Obr. 3. Příroda a symbol Kralického sněžníku (socha slona), (R.Gronych, 2014)

Tab. 4 Základní informace o Národní přírodní rezervaci Králický Sněžník

Kategorie	Národní přírodní rezervace
Výměra	1 708,1214 ha
Předmět ochrany	Přírozené lesní porosty, mokřady, vzácné druhy rostlin...

Zdroj: ústřední seznam ochrany přírody, R. Gronych, 2017

7.2.4 NPR Praděd

Základní charakteristika území

Národní přírodní rezervace Praděd byla vyhlášena již v roce 1955. Předmětem ochrany jsou přírozené a přírodě blízké ekosystémy. Mezi ohrožené druhy rostlin můžeme zařadit př. hořec jarní pravý (*Gentiana verna subsp. verna*), vrbu bylinnou (*Salix herbacea*) nebo devaterník velkokvětý pravý (*Helianthemum grandiflorum subsp. grandiflorum*). Zvonek vousatý (*Campanula barbata*) se nachází v rámci celé České republiky, pouze právě v Hrubém Jeseníku a již výše zmíněné Králickém Sněžníku. Mezi nejvýznamnější druhy místní flóry patří také endemický druh zvonku jesenického (*Campanula gelida*), který se vyskytuje na úpatí skalního útvaru Petrovy kameny. Ohroženými druhy živočichů žijícími na tomto území jsou pak př. tesařík čtyřpásý (*Cornumutilla quadrivittata*) nebo *Paradromius ruficollis*, který se vyskytuje z celé České republiky pouze v této oblasti. Území se nachází v nadmořské výšce 820–1 491 m. Národní přírodní rezervace Praděd je největší rezervací na území CHKO Jeseníky. Nejvyšší vrchol nese stejné jméno jako název národní přírodní rezervace, tedy Praděd. Vrchol rezervace tvoří bezlesí s charakterem vrcholových skal, nižší části jsou pak tvořeny lesními porosty, kdy se jedná o klimaxové smrčiny a horské smíšené lesy, které mají z části pralesovitý charakter. Na celém území je celá řada různých značených turistických stezek a dvě naučné stezky. Jednou z nich je Velká kotlina a tou druhou Bílá Opava. (Maloplošná chráněná území, 2012)

Tab. 5 Základní informace o Národní přírodní rezervaci Praděd

Kategorie	Národní přírodní rezervace
Výměra	2 031,4 ha
Předmět ochrany	Komplex přírozených ekosystémů vázaný na reliéf Hrubého Jeseníku...

Zdroj: ústřední seznam ochrany přírody, R. Gronych, 2017

7.2.5 PR Sněžná kotlina

Základní charakteristika území

Předmětem ochrany přírodní rezervace Sněžná kotlina, která byla vyhlášena roku 1998, jsou ekosystémy horských strží na východním svahu Červené hory. Území se nachází asi 4 km jihozápadně od obce Bělá pod Pradědem a rozkládá se v nadmořské výšce 980–1 320 m. Nachází se na území CHKO Jeseníky. Největší část území je tvořena vysokohorskými stržemi s velmi příkrými svahy. Nachází se zde řada různých zvláště chráněných rostlin a živočichů. Mezi chráněné rostliny patří př. hořec tečkovaný (*Gentiana punctata*), plavuník alpský (*Diphasiastrum alpinum*) nebo violka žlutá sudetská (*Viola lutea subsp. sudetica*). Zde se vyskytující druhy živočichů zahrnují př. sýce rousného (*Aegolius funereus*), čečetku tmavou (*Carduelis cabaret*) nebo sluku lesní (*Scolopax rusticola*). V této přírodní rezervaci byl také zaznamenán výskyt rysa ostrovida (*Lynx lynx*). (Halfar, 2017)

Tab. 6 Základní informace o přírodní rezervaci Sněžná kotlina

Kategorie	Přírodní rezervace
Výměra	107, 87 ha
Předmět ochrany	Ekosystém horských strží na východním svahu Červené hory...

Zdroj: ústřední seznam ochrany přírody, R. Gronych, 2017

7.2.6 NPR Šerák-Keprník

Základní charakteristika území

Národní přírodní rezervace, která byla vyhlášena v roce 1933 a rozkládá se v nadmořské výšce 950–1 423 m, se nazývá Šerák–Keprník. Předmětem ochrany této národní přírodní rezervace se staly vrcholové partie Hrubého Jeseníku s dobře zachovalými, místy pralesovitými horskými smrčínami a smíšenými lesy. Území je zároveň součástí EVL, kde je předmětem ochrany střevlík hrbolatý (*Carabus variolosus*) a jeřábek lesní (*Bonasa bonasia*). Dané území se nachází současně ve dvou okresech, a to v okrese Šumperk a okrese Jeseník. Národní přírodní rezervace Šerák–Keprník byla původně vyhlášena v roce 1904 knížetem Janem II. z Lichtenštejna. Jejím původním cílem byla ochrana horských lesů. Jedná se tak o nejstarší rezervaci na Moravě, jejíž hranice se postupně měnily. Dochovaly se zde skalní a půdní útvary, které vznikly v době ledové. Těmi jsou např. kryoplanační terasy (vrcholová plošina

Keprníku) a mrazové sruby (Vozka, Keprník). Chráněnými druhy rostlin, které se vyskytují v této rezervaci jsou zvonek okrouhloolistý sudetský (*Campanula rotundifolia* subsp. *sudetica*), řeřišnice rýtolistá (*Cardamine resedifolia*) nebo hořec tečkovaný (*Gentiana punctata*). Zvláště chráněnými druhy živočichů jsou tetřev hlušec (*Tetrao urogallus*), čolek horský (*Mesotriton alpestris*), linduška horská (*Anthus spinoletta*) nebo pěvuška podhorní (*Prunella collaris*). Na území se nachází několik značených turistických stezek a naučná stezka s názvem „S Koprničkem keprnickými horami“. (Maloplošná chráněná území, 2012)

Tab. 7 Základní informace o národní přírodní rezervaci Šerák-Keprník

Kategorie	Národní přírodní rezervace
Výměra	800,1 ha
Předmět ochrany	Vrcholové partie Hrubého Jeseníku...

Zdroj: ústřední seznam ochrany přírody, R. Gronych, 2017

7.3 Zmapovaná území v okrese Šumperk

7.3.1 PR Doubrava

Základní charakteristika území

Původní přírodní rezervace Doubrava byla vyhlášena roku 1993 s evidenčním číslem 1 652 a rozlohou 61,49 ha. V roce 2010 byla rozšířená o území přírodní rezervace Bradlec, která tímto zanikla a vznikla tak nová, mnohem větší přírodní rezervace s původním názvem Doubrava. Předmětem ochrany se staly vzácné druhy rostlin a živočichů vyskytující se v území převážně dubohabřin a kyselých doubrav. Bylinné a stromové patro tvoří rostliny a stromy jako např. dub zimní (*Quercus petraea*), habr obecný (*Carpinus betulus*), tolita lékařská (*Vincetoxicum hirundinaria*) a náprstník velkokvětý (*Digitalis grandiflora*). Mezi typické ptáky hnízdící v této oblasti patří lejsek bělokrký (*Ficedula albicollis*) a žluva hajní (*Oriolus oriolus*). Přes přírodní rezervaci prochází turistická stezka značená modrou barvou. V současné době tato přírodní rezervace ještě nemá vytvořený plán péče (Maloplošná chráněná území, 2012).

Hodnocení značení

Tab. 8 Základní údaje o přírodní rezervaci Doubrava

Kategorie	Přírodní rezervace					
Výměra	210,7627 ha					
Předmět ochrany	Lesní společenstva vzácných rostlin a živočichů...					
Kategorie	Souřadnice		Umístění	Stav cedulí, značení	Číslo fotky	Poznámky
A–E	X	Y	I–V	1–5	1, n	...
B	49°45'19,4"	16°58'48,7"	IV	1	1	
A	49°45'19,7"	16°58'48,6"	IV	1	2	
A	49°45'17,2"	16°58'54,4"	IV	1	5	
A	49°45'06,4"	16°59'19,3"	IV	1	17	
A	49°45'17,7"	16°59'30,2"	IV	1	24	
A	49°45'26,1"	16°59'10,8"	IV	1	33	
A	49°45'38,7"	16°59'23,2"	II	1	41	
A	49°45'47,2"	16°59'03,9"	IV	1	51	
A	49°46'00,3"	16°59'16,1"	II	1	58	
A	49°46'21,3"	16°59'09,8"	V	1	76	
A	49°46'29,9"	16°58'49,9"	V	1	85	
A	49°46'17,4"	16°58'36,8"	IV	1	94	
A	49°46'24,1"	16°58'30,5"	IV	1	102	
A	49°46'23,6"	16°58'15,6"	IV	2	110	
A	49°45'54,4"	16°58'23,2"	V	1	131	
A	49°45'25,5"	16°58'40,5"	IV	1	147	

Zdroj: ústřední seznam ochrany přírody, R. Gronych, 2017

Přírodní rezervace Doubrava je ohraničena 14 cedulemi s malým státním znakem a jednou informační tabulí. První cedule společně s informační cedulí se nachází u hřiště pro výcvik psů, tzv. cvičák pro psy. Téměř všechny cedule jsou ve výborném stavu. Pouze u cedule fotky č. 110 chybí státní znak. Poslední cedule (fotka č. 147) je staršího typu, kterou už jen tak nikde nevidíme. Součástí některých cedulí je stručný popis rozmanitosti lesních porostů. Součástí jiných cedulí je detailnější popis zdejší lokality anebo se zde pouze nachází malý státní znak s označením kategorie MZCHÚ. Ze všech mnou zmapovaných území, je podle mého názoru pruhové značení právě tohoto území nejlepší.

7.3.2 PR Františkov

Základní charakteristika území

Přírodní rezervace Františkov je tvořena kamenitým podkladem a nachází se v nadmořské výšce 748–872 m. Je nedaleko obce Jindřichov v okrese Šumperk. V této oblasti převládá především mezotrofní horská středozezem. Vyhlášení oblasti jako přírodní rezervace sahá až do roku 1954. Snahou prof. RNDr. Ing. Aloise Zlatníka, DrSc., který se právě o toto vyhlášení zasloužil, bylo zachránit původní lesní porost, který je typický pro střední a sušší horské polohy. Až do roku 1954 byla tato přírodní rezervace využívána jako hospodářský les. Původně zde převládal smrkový porost a vyskytovaly se i jedle a buky. Buky začaly postupně převládat a původní smrky a jedle postupně mizely. A právě tyto dnes již přestárlé buky se staly hlavním předmětem ochrany. Dále se zde vyskytují ohrožené druhy rostlin uvedené v Červeném seznamu, kterými jsou př. kyčelnice devítilistá (*Cardamine enneaphyllos*) nebo rozrazil horský (*Veronica montana*). (Halfar, 2014)

Hodnocení značení

Tab. 9 Základní údaje o přírodní rezervaci Františkov

Kategorie	Přírodní rezervace					
Výměra	10,5 ha					
Předmět ochrany	Přestárlý bukový porost					
Kategorie	Souřadnice		Umístění	Stav cedulí, značení	Číslo fotky	Poznámky
A–E	X	Y	I–V	1–5	1, n	...
B	50°08'47,9"	17°02'43,9"	IV	1	1	
A	50°08'48,0"	17°02'44,1"	IV	1	2	Součástí je regulační tabule
A	50°08'47,7"	17°02'52,6"	IV	1	9	Součástí je regulační tabule
A	50°08'33,1"	17°03'07,7"	IV	1	23	Součástí je regulační tabule
A	50°08'24,1"	17°02'53,9"	IV	1	27	

Zdroj: ústřední seznam ochrany přírody, R. Gronych, 2017

V přírodní rezervaci Františkov se nachází jedna informační tabule, která označuje toto území jako „Les profesora Zlatníka“ a obsahuje základní informace o území. Dále je tato oblast ohraničena čtyřmi cedulemi s malým státním znakem. Z toho tři jsou cedule jejichž součástí je regulační tabule. Pružové značení v celé oblasti je v dobrém stavu.

7.3.3 PP Hanušovice – kostel

Základní charakteristika území

Přírodní památka, kostel sv. Mikuláše, se nachází na severním okraji města Hanušovice v nadmořské výšce 400 m. Tato přírodní památka byla vyhlášena roku 2013 a od roku 2004 je také součástí evropsky významné lokality. Hlavním předmětem ochrany je kolonie netopýra velkého (*Myotis myotis*), která zaujímá půdní prostor kostela. První netopýr zde byl objeven v roce 1968. V současné době zde žije 600–900 netopýrů. (Šafář, Krátký, 2014)

Hodnocení značení

Tab. 10 Základní údaje o přírodní památce Hanušovice – kostel

Kategorie	Přírodní památka					
Výměra	0,0409 ha					
Předmět ochrany	Biotop evropsky významného druhu netopýra velkého					
Kategorie	Souřadnice		Umístění	Stav cedulí, Značení	Číslo fotky	Poznámky
A–E	X	Y	I–V	1–5	1, n	...
A	50°05'33,6"	16°56'49"	I	1	1	

Zdroj: ústřední seznam ochrany přírody, R. Gronych, 2017

Přírodní památka Hanušovice – kostel je označena pouze jednou cedulí s malým státním znakem, která se nachází u příjezdové komunikace přímo před kostelem. Tato cedule je ve vynikajícím stavu a její součástí je informační tabule Natura 2000 a označení evropsky významné lokality. Tato tabule obsahuje základní informace o daném území a bližší popis zdejších letounů.

Obr. 4 Cedule se státním znakem (vlevo) a Hanušovice – kostel (vpravo), (R. Gronych, 2017)

7.3.4 PP Chrastický hadec

Základní charakteristika území

V blízkosti obce Staré Město v Olomouckém kraji se rozprostírá přírodní památka Chrastický hadec. Náleží geomorfologickému celku Hanušovická vrchovina. Ve výšce 530-554 m n. m. se nachází hadcový lom s jezírkem. Právě ten se stal předmětem ochrany dané oblasti. Zdejší lom byl využíván v době mezi světovými válkami a od té doby již využíván není. Mimo to se zde vyskytuje také chráněná rostlina sleziník klamný (*Asplenium aduaterinum*) a chráněný živočich, kterým je ropucha obecná (*Bufo bufo*). Oblast je přírodní památkou od roku 1998 a od roku 2004 je také evropsky významnou lokalitou. (Šafář, 2003)

Hodnocení značení

Tab. 11 Základní údaje o přírodní památce Chrastický hadec

Kategorie	Přírodní památka					
Výměra	2,7763 ha					
Předmět ochrany	Ochrana regionálně cenného refungia ohrožených rostlinných společenstev					
Kategorie	Souřadnice		Umístění	Stav cedulí, značení	Číslo fotky	Poznámky
A–E	X	Y	I–V	1–5	1, n	...
A	50°07'54,8"	16°56'45"	II	2	1	
B	50°07'54,8"	16°56'45,2"	II	1	2	
A	50°07'53,1"	16°56'40,0"	II	2	18	

Zdroj: ústřední seznam ochrany přírody, R. Gronych, 2017

Značení přírodní památky Chrastický hadec obsahuje jednu informační tabuli a dvě cedule s malým státním znakem, které se nacházejí u kamenité cesty. Tyto dvě cedule neodpovídají vyhlášce č. 64/2011 Sb., jelikož na nich není uvedena kategorie MZCHÚ a obsahují tak pouze malý státní znak. Pruhové značení je ve velice dobrém a přehledném stavu a není nutná jeho obnova.

Obr. 5 Zdejší zamrzlé jezírko (R. Gronych, 2017)

7.3.5 PR Kačení louka

Základní charakteristika území

Přírodní rezervace Kačení louka se rozprostírá okolo železniční tratě Olomouc-Praha, přibližně 2,5 km východně od obce Moravičany, v nadmořské výšce 245-251 m. Rezervace byla vyhlášena v roce 1992 a je součástí CHKO Litovelské Pomoraví. Předmětem ochrany jsou vodní hladiny mokřých luk a olšin. Tato přírodní rezervace je také součástí EVL a ptačí oblasti, kde jsou předmětem ochrany hercynské dubohabřiny a kuňka obecná (*Bombina bombina*). V oblasti bylo zjištěno téměř 200 druhů cévnatých rostlin, např. pryskyřník velký (*Ranunculus lingua*), bazanovec kytkokvětý (*Naumburgia thyriflora*) nebo pomněnka trsnatá (*Myosotis caespitosa*). Území se stalo rájem užovek obecných (*Natrix natrix*). (Maloplošná chráněná území, 2012)

Hodnocení značení

Tab. 12 Základní údaje o přírodní rezervaci Kačení louka

Kategorie	Přírodní rezervace					
Výměra	13,88 ha					
Předmět ochrany	Ochrana mokřadních biotopů...					
Kategorie	Souřadnice		Umístění	Stav cedulí, značení	Číslo fotky	Poznámky
A–E	X	Y	I–V	1–5	1, n	...
A	49°45'05,4"	16°59'25,3"	IV	1	1	
A	49°45'02,8"	16°59'26,2"	V	1	2	
A	49°44'57,7"	16°59'39,0"	V	1	3	
A	49°44'57,7"	16°59'39,2"	V	2	4	
A	49°45'02,8"	17°00'05,6"	IV	1	6	

Zdroj: ústřední seznam ochrany přírody, R. Gronych, 2017

Na území se vyskytuje 5 cedulí s malým státním znakem. Z toho dvě jsou umístěny u lesní stezky a tři jsou mimo. Všechny cedule jsou v dobrém stavu, pouze u třetí cedule (fotka č. 3) chybí označení kategorie MZCHÚ. V plánu péče je uvedeno, že

by bylo vhodné obnovit pruhové značení. Na tomto území se však žádné pruhové značení nevyskytuje, tudíž nemá být co obnoveno a bylo by dobré toto pruhové značení vyznačit.

Obr. 6 Přírozený ekosystém v PR Kačení louka (R. Gronych, 2017)

7.3.6 PP Libina – U Černušků

Základní charakteristika území

Předmětem ochrany této přírodní památky je kolonie netopýra brvitého, vyskytující se zde již od roku 1990. Na tuto kolonii upozornila v roce 1997 I. Vágnerová. Objevuje se zde hned několik druhů netopýra, kdy netopýr brvitý (*Myotis emarginatus*) je zastoupen největším počtem, a to v řádu desítek. Dalším na tomto místě žijícím netopýrem je př. netopýr černý (*Barbastella barbastellus*). Netopýři se usídlili jak v půdním prostoru domu, tak i v přilehlých stájích. Celý objekt leží v obci Horní Libina, v nadmořské výšce 290 m. Přírodní památkou i evropsky významnou lokalitou bylo území vyhlášeno v roce 2013. (Šafář, Krátký, 2014)

Hodnocení značení

Tab. 13 Základní údaje o přírodní památce Libina – U Černušků

Kategorie	Přírodní památka					
Výměra	0,0458 ha					
Předmět ochrany	Biotop evropsky významného druhu netopýra brvitého					
Kategorie	Souřadnice		Umístění	Stav cedulí, značení	Číslo fotky	Poznámky
A–E	X	Y	I–V	1–5	1, n	...
A	49°53'20,6"	17°04'26,0"	I	1	1	
B	49°53'21,7"	17°04'27,3"	II	1	2	

Zdroj: ústřední seznam ochrany přírody, R. Gronych, 2017

Označení PP Libina–U Černušků pomocí cedule s malým státním znakem se nachází za plotem u příjezdové komunikace. Tato cedule je ve výborném stavu a splňuje všechny podmínky. Její součástí je i označení kategorie evropsky významné lokality. Na konci příjezdové komunikace, na dvoře je umístěna také informační tabule. S ohledem na charakter EVL není nutné provést pruhové značení.

Obr. 7 PP Libina – U Černušků (R. Gronych, 2017)

7.3.7 PR Na hadci

Základní charakteristika území

Předmětem ochrany PR Na hadci jsou smrky, jedle, modřiny a vzácné květiny hadcové skalky. Toto území je severozápadně od obce Raškov, ve výšce 369-801 m n. m. Na vrcholu se nachází soustava mrazových srubů, oddělených kryoplanační terasou. V roce 1990 byla část tohoto chráněného území vyhlášena jako chráněný přírodní výtvar. Jako PR byla oblast vyhlášena roku 1992. (Šafář, 2003)

Hodnocení značení

Tab. 14 Základní údaje o přírodní rezervaci Na hadci

Kategorie	Přírodní rezervace					
Výměra	55,4156 ha					
Předmět ochrany	Extenzivní sečené louky, bučiny, rostliny hadcové skalky					
Kategorie	Souřadnice		Umístění	Stav cedulí, značení	Číslo fotky	Poznámky
A–E	X	Y	I–V	1–5	1, n	...
A	50°02'21,2"	16°53'08,2"	I	1	1	
A	50°02'20,3"	16°53'16,8"	II	1	13	
A	50°02'53,5"	16°53'13,9"	II	4	54	
A	50°03'04,3"	16°53'15,6"	II	1	61	
A	50°02'33,8"	16°52'59,2"	II	1	106	
B	50°02'34,8"	16°53'02,1"	II	1	109	
A	50°02'34,9"	16°53'01,9"	II	1	110	

Zdroj: ústřední seznam ochrany přírody, R. Gronych, 2017

První cedule označující PR Na hadci je umístěna u asfaltové komunikace v horní části obce Raškov. Tato cedule je ve velmi dobrém stavu a nese i označení EVL. Oproti tomu, druhá cedule, která se nachází u zpevněné komunikace, nemá označení EVL. Třetí cedule je ve velmi špatném stavu. Jedná se pouze o sloupek, který nenese žádné

označení MZCHÚ. Rozhodně bych doporučil její obnovení, protože se nachází na velmi vhodném místě. Čtvrtá cedule splňuje opět všechny podmínky, pouze je zaházená pokácenými větvemi a bylo by vhodné tyto větve odstranit. Poslední cedule se nachází vedle informační tabule Natura 2000, která charakterizuje dané území. Obě tyto cedule jsou vyhovující a není potřeba je nijak upravovat. Z celkového počtu pěti cedulí tedy tři splňují kritéria vyhlášky a u dvou by bylo vhodné doplnit označení EVL.

Co se pruhového značení týká je ve vynikajícím stavu a s největší pravděpodobností bylo v nedávné době obnoveno.

Obr. 8 Typická krajina při vrcholcích PR Na hadci (R. Gronych, 2017)

7.3.8 PR Niva Branné

Základní charakteristika území

PR Niva Branné byla vyhlášena roku 2001. Území se rozkládá v nadmořské výšce 630-665 m. Předmětem ochrany je vodní tok a korytotvorné procesy řeky Branné a ohrožené druhy rostlin a živočichů. Převážná část území je tvořena kvarterními sedimenty. Co se flóry týče, tak převládá jasan ztepilý (*Fraxinus excelsior*), olše šedá (*Alnus incana*) a javor klen (*Acer pseudoplatanus*). Mezi zvláště chráněné živočichy v této oblasti patří př. zmije obecná (*Vipera berus*), čáp černý (*Ciconia nigra*) nebo ledňáček říční (*Alcedo atthis*). (Chlapek, 2012)

Hodnocení značení

Tab. 15 Základní údaje o přírodní rezervace Niva Branné

Kategorie	Přírodní rezervace					
Výměra	8,9605 ha					
Předmět ochrany	Přírozeně utvářeného koryta řeky Branné a ohrožených rostlin a živočichů					
Kategorie	Souřadnice		Umístění	Stav cedulí, značení	Číslo fotky	Poznámky
A–E	X	Y	I–V	1–5	1, n	...
A	50°10'19,7"	17°02'13,2"	V	1	4	
A	50°10'07,9"	17°01'47,0"	V	1	14	Součástí je regulační tabule
A	50°10'08,1"	17°01'51,9"	IV	1	25	Součástí je regulační tabule
A	50°10'12,6"	17°01'58,3"	IV	1	27	Součástí je regulační tabule
A	50°10'24,4"	17°02'33,9"	II	1	38	

Zdroj: ústřední seznam ochrany přírody, R. Gronych, 2017

První cedule se skládá ze dvou částí. Horní část je legislativně správně, spodní je tvoří regulační tabule. Stejně jsou na tom i další tři cedule s tím rozdílem, že spodní části těchto cedulí nejsou ani v příliš dobrém stavu, jelikož nejsou dostatečně čitelné. Poslední cedule je jediná celá správně podle platné legislativy. Na tomto území se nenachází žádná informační tabule. Pruhové značení v PR Niva Branné se nachází nejen na stromech, ale také na kůlech. Tato značení jsou uspokojivá, jsou zde však i některá, která nejsou dostatečně viditelná a bylo by vhodné je obnovit.

Obr.9 Cedule se státním znakem s regulační tabulí (vlevo), pruhové značení na kůlu (vpravo)
(R. Gronych, 2017)

7.3.9 PP Pasák

Základní charakteristika území

Území PP Pasák se rozprostírá 1,5 km jihovýchodně od obce Branná, v nadmořské výšce 693-758 m. Tato lokalita byla vyhlášena přírodní památkou roku 1982. Na daném území se nachází jak malé izolované skalky, tak i skály vysoké až 10 m. Jedná se o tzv. mrazové sruby, které vznikly působením mrazového zvětrávání v průběhu čtvrtohor. Z geomorfologických tvarů zde můžeme kromě mrazových srubů najít také skalní okno, jeskyně, převisy, voštiny a žebrované škarpy. Tyto geomorfologické útvary se staly předmětem ochrany PP Pasák. Hlavní dominantou území je skála, která svým tvarem připomíná postavu pastýře. Právě tato skála se stala námětem pro název území i pro vznik pověsti o zkameněném pastýři. Mezi převládající rostliny patří lopošík skloněný (*Hackelia deflexa*) a lilie zlatohlavá (*Lilium martagon*). Na území se vyskytují také netopýr ušatý (*Plecotus auritus*) a netopýr brvitý (*Myotis emarginatus*). Přírodní památkou prochází naučná stezka Pasák. Tato stezka vznikla

v roce 1980 a původně měla 9,5 km a šest zastavení. V současné době má už 12,5 km a 14 zastavení. Na těchto zastaveních se turista seznámí se základními informacemi o dané lokalitě i o zdejším nejen přírodním bohatství. (Slezák, 2014)

Hodnocení značení

Tab. 16 Základní údaje o přírodní památce Pasák

Kategorie	Přírodní památka					
Výměra	2,5 ha					
Předmět ochrany	Jeden z nejrozsáhlejších a morfologicky nejvýznamnějších skalních útvarů v Hrubém Jeseníku					
Kategorie	Souřadnice		Umístění	Stav cedulí, značení	Číslo fotky	Poznámky
A–E	X	Y	I–V	1–5	1, n	...
A	50°08'22,7"	17°01'30,6"	IV	1	1	
A	50°08'15,4"	17°01'33,5"	IV	1	20	Součástí je regulační tabule

Zdroj: ústřední seznam ochrany přírody, R. Gronych, 2017

Na daném území se nachází pouze dvě cedule s malým státním znakem. První z nich je ve výborném stavu a odpovídá aktuální legislativě. Její součástí je doplňková informační tabule s názvem Zkamenělý pastýř. Druhá cedule se skládá také ze dvou částí. Vrchní část je stejná jako u první cedule, tedy malý státní znak a označení kategorie MZCHÚ. Spodní část tvoří regulační tabule, která informuje o tom, co by se nemělo provádět v dané lokalitě. Pruhové značení je v uspokojivém stavu. Nachází se zde však i značení, které lze snadno přehlédnout.

7.3.10 PP Pfarrererb

Základní charakteristika území

Jedná se o úzký pás s průměrnou šířkou 20 m, který se postupně zužuje až do tenké špice. Nachází se 1 km severovýchodně od kostela v Sobotíně ve výšce 550 m n. m. Na daném území se nachází haldy vykopaných kamenů, které vznikly při výkopech

minerálů. Předmětem ochrany jsou právě tyto minerály, především epidoty. Součástí přírodní památky je naučná mineralogická stezka Sobotín-Maršíkov. Tato naučná stezka je přibližně 12 km dlouhá a začíná u nádraží v obci Sobotín a končí v obci Maršíkov u místního obchodu. Zaměřením této stezky je především mineralogie a její významné lokality. Trasa probíhá především po lesních cestách s mírným až středním převýšením. Cesta není značená žádnými značkami, pouze informačními tabulemi. Celkový počet zastávek je 6, již zde uvedená PP Pfarrererb, dále mnou také zmapovaná PP Smrčina. Mezi další zastávky podle pořadí patří Steinhübl, Rasovna, Kožušná a Granátová skála. (Plán péče, 2013)

Hodnocení značení

Tab. 17 Základní údaje o přírodní památce Pfarrererb

Kategorie	Přírodní památka					
Výměra	0,3224 ha					
Předmět ochrany	Mineralizace alpského typu s výskytem mineralizovaných minerálů (epidotu)					
Kategorie	Souřadnice		Umístění	Stav cedulí, značení	Číslo fotky	Poznámky
A–E	X	Y	I–V	1–5	1, n	...
A	50°00'39,4"	17°06'04,1"	IV	1	1	
C	50°00'40,3"	17°06'05,8"	IV	1	3	
A	50°00'48,0"	17°06'17,5"	IV	1	16	

Zdroj: ústřední seznam ochrany přírody, R. Gronych, 2017

První cedule nacházející se u lesní cesty je v dobrém stavu. V její blízkosti se nachází informační tabule, která je součástí naučné stezky Sobotín-Maršíkov. Jedná se o jednu ze dvou informačních tabulí, která je součástí naučné stezky v mnou zmapovaných území. Na informační tabuli se nachází základní informace o přírodní památce a alpských žilách. Dále se zde vyskytuje už jen jedna cedule. Jelikož má území malou rozlohu, je zde menší počet pruhových značení, které jsou ovšem v dobrém stavu.

Obr. 10 Infotabule jako součást naučné stezky
(R. Gronych, 2017)

7.3.11 PP Pod Rudným vrchem

Základní charakteristika území

Přírodní památka Pod Rudným vrchem se dělí na dva územní celky, kdy jeden se nachází pod a druhý nad silnicí v obci Pleče. Předmětem ochrany dané přírodní památky je populace střevíčníku pantoflíčku (*Cypripedium calceolus*). Zdejší flóra je zastoupena především fragmenty bučin na bazickém podkladu. Mezi další zvláště chráněné druhy rostlin patří vstavač mužský (*Orchis mascula*) a okrotice bílá (*Cephalanthera damasonium*). Území je také součástí EVL. (Krátký, Horváth, 2014)

Hodnocení značení

Tab. 18 Základní údaje o přírodní památce Pod Rudným vrchem

Kategorie	Přírodní památka					
Výměra	26,8674 ha					
Předmět ochrany	Populace střevíčníku pantoflíčku					
Kategorie	Souřadnice		Umístění	Stav cedulí, značení	Číslo fotky	Poznámky
A–E	X	Y	I–V	1–5	1, n	...
B	50°06'32,0"	16°58'55,9"	I	1	1	
A	50°06'36,2"	16°59'00,8"	V	1	1	
A	50°06'54,7"	16°59'04,5"	V	2	19	Chybí ozn. kategorie
A	50°06'50,9"	16°58'49,1"	V	1	32	
A	50°06'38,8"	16°58'47,2"	V	1	51	
A	50°06'37,1"	16°58'38,2"	IV	1	70	
A	50°06'31,9"	16°58'28,4"	V	3	76	rozbitá

Zdroj: ústřední seznam ochrany přírody, R. Gronych, 2017

Šest cedulí s malým státním znakem a jedna informační tabule ohraničují přírodní památku Pod Rudným vrchem. Informační tabule Natura 2000 se nachází u komunikace procházející obcí Pleče a obsahuje informace o dané lokalitě a o střevíčníku pantoflíčku. V lokalitě pod silnicí se nachází čtyři cedule. Z toho tři jsou ve výborném stavu a odpovídají platné legislativě. Jedné ceduli chybí označení kategorie MZCHÚ (přírodní památka). Další dvě cedule se nachází ve druhé části, která se rozprostírá nad silnicí. Jedna cedule je v dobrém stavu, ale druhá je rozbitá, chybí jí stříška a je opřená o strom. Pruhové značení je v dobrém stavu a není potřeba ho obnovovat.

7.3.12 PR Pod Sluneční strání

Základní charakteristika území

Přírodní rezervace ležící 2,5 km od obce Branné, v nadmořské výšce 615-770 m, která byla vyhlášena v roce 1990, se nazývá Pod Sluneční strání. Tato rezervace se nachází nedaleko od PR Františkov. Oblast je tvořena smíšeným lesním porostem, ve kterém převažují jedle, buky a smrky. Součástí rezervace je bezejmenný potůček, ústící do řeky Hučavy, který je zobrazen i zmíněn na informační tabuli. Mezi zvláště chráněné druhy živočichů na tomto území patří čáp černý (*Ciconia nigra*) a holub doupňák (*Columba oenas*). Z rostlinných druhů se zde vyskytují sleziník zelený (*Asplenium viride huds.*), kyčelnice devítilistá (*Cardamine enneaphyllos*) a rozrazil horský (*Veronica montana*). (Plán péče, 2014)

Hodnocení značení

Tab. 19 Základní údaje o přírodní rezervaci Pod Sluneční strání

Kategorie	Přírodní rezervace					
Výměra	14,9948 ha					
Předmět ochrany	Přirozený ekosystém smíšených porostů a sutí (hnízdíště chráněných druhů ptáků)...					
Kategorie	Souřadnice		Umístění	Stav cedulí, značení	Číslo fotky	Poznámky
A–E	X	Y	I–V	1–5	1, n	...
A	50°08'16,8"	17°01'54,4"	II	1	1	Součástí je regulační tabule
B	50°08'18,5"	17°01'54,1"	II	1	2	
A	50°08'18,6"	17°01'54,1"	II	2	3	Součástí je regulační tabule
A	50°08'12,8"	17°02'30,7"	II	1	18	

Zdroj: ústřední seznam ochrany přírody, R. Gronych, 2017

Území obsahuje tři cedule a jednu informační tabuli. Všechny tyto cedule jsou umístěny v blízkosti silniční komunikace. První dvě cedule obsahují kromě malého státního znaku a označení kategorie MZCHÚ, také název území a činnosti, které jsou v území zakázány, jako např. netrhat rostliny a nedělat hluk. Třetí cedule odpovídá platné legislativě. Informační tabule s názvem „V zajištění skalnaté rokle“ obsahuje základní i další zajímavé informace o této lokalitě. Pružové značení je v normě.

Obr. 11 Informační tabule „V zajištění skalnaté rokle“ (R. Gronych, 2017)

7.3.13 PR Pod Trlinou

Základní charakteristika území

Přírodní rezervace Pod Trlinou se nachází v blízkosti obcí Lesnice a Leština, na jihozápadním a západním úbočí vrchu Trlina. Nadmořská výška tohoto území, které bylo vyhlášeno roku 1998, se pohybuje v rozmezí 247-524 m. Geologické podloží tvoří převážně metamorfované břidlice. Předmětem ochrany se stala společenstva bučin a dubových bučin a zachovalá kulturní krajina luk a pastvin. Vyskytuje se zde řada zvláště chráněných druhů živočichů a rostlin, mezi které patří mlok skvrnitý (*Salamandra salamandra*), bělořit šedý (*Oenanthe oenanthe*), lilie zlatohlavá (*Lilium martagon*) nebo lýkovec jedovatý (*Daphne mezereum*) a další. Přírodní rezervace je také součástí EVL, kde předmětem ochrany jsou právě tyto sečené louky nížin a podhůří. (Šafář, 2003)

Hodnocení značení

Tab. 20 Základní údaje o přírodní rezervaci Pod Trlinou

Kategorie	Přírodní rezervace					
Výměra	52,1522 ha					
Předmět ochrany	Ochrana přírodě blízkých lesních společenstev a zachovalé kulturní krajiny luk...					
Kategorie	Souřadnice		Umístění	Stav cedulí, značení	Číslo fotky	Poznámky
A–E	X	Y	I–V	1–5	1, n	...
A	49°52'23,0"	16°56'17,9"	II	1	1	
A	49°52'10,5"	16°56'33,6"	V	1	24	
A	49°52'22,6"	16°57'03,1"	IV	1	48	
A	49°52'32,6"	16°57'27,9"	IV	1	63	
A	49°52'37,5"	16°57'16,5"	IV	1	71	
A	49°52'25,6"	16°56'50,2"	IV	1	90	
A	49°52'27,3"	16°56'36,4"	V	1	100	
A	49°52'39,5"	16°56'21,4"	V	1	116	
B	49°52'37,3"	16°56'14,7"	II	1	125	

Zdroj: ústřední seznam ochrany přírody, R. Gronych, 2017

Značení PR Pod Trlinou obsahuje osm cedulí a jednu informační tabuli. Šest z osmi cedulí jsou značeny jak označením kategorie MZCHÚ, tak i tabulkou EVL. Všechny cedule na tomto území jsou nové a ve velmi dobrém stavu. Informační tabule Natura 2000 obsahuje základní informace o této lokalitě. Pruhové značení je také velmi přehledné a v jedné části vede dokonce po zelené naučné stezce. Konečná část značení od fotky číslo 134 až do konce je celá oplocena.

7.3.14 PP Poláchovy stráně – Výří skály

Základní charakteristika území

Přírodní památka Poláchovy stráně – Výří skály se nachází severně od západní části města Hanušovice. Podloží zdejšího území je tvořeno šedým krystalickým vápencem. Památku zaujímají především lesní porosty bučin s příměsí smrků a dále louky a pastviny tvořeny mezofilními ovsíkovými loukami. Nadmořská výška je v rozmezí 450–550 m. Předmětem ochrany je zvláště chráněný druh rostliny střevíčníku pantoflíčku (*Cypripedium calceolus*). Mezi další významné druhy rostlin nacházející se v dané lokalitě patří vstavač mužský (*Orchis mascula*), okrotice bílá (*Cephalanthera damasonium*) nebo třeba orlíček obecný (*Aguileria vulgaris*). (Krátký, Horváth, 2014)

Hodnocení značení

Tab. 21 Základní údaje o přírodní památce Poláchovy stráně – Výří Skály

Kategorie	Přírodní památka					
Výměra	20,865 ha					
Předmět ochrany	Populace střevíčníku pantoflíčku					
Kategorie	Souřadnice		Umístění	Stav cedulí, značení	Číslo fotky	Poznámky
A–E	X	Y	I–V	1–5	1, n	...
B	50°04'52,5"	16°56'26,7"	I	1	1	
A	50°04'52,4"	16°56'26,8"	I	2	2	
A	50°05'01,6"	16°56'36,3"	IV	1	12	
A	50°05'02,6"	16°56'32,9"	IV	1	16	
A	50°05'15,4"	16°56'36,0"	IV	2	39	
A	50°05'30,4"	16°56'48,5"	IV	1	60	
A	50°05'09,4"	16°56'46,4"	V	1	91	
A	50°04'52,1"	16°56'37,4"	V	2	102	

Zdroj: ústřední seznam ochrany přírody, R. Gronych, 2017

Přírodní památka je označena sedmi cedulemi a jednou informační tabulí Natura 2000. První cedule a informační tabule se nachází u silniční komunikace a jsou v dobrém stavu, akorát je porušen nápis EVL. Informační tabule pojednává o dané lokalitě a zmiňuje ty nejzákladnější informace jak o památce, tak hlavně o střevíčníku pantoflíčku. Další cedule se již nachází při lesních stezkách nebo ve volném terénu. Na poslední ceduli (fotka č. 102) je poničen nápis označující kategorii MZCHÚ a je tedy nutno tento nápis vyměnit. Pruhové značení je v dobrém stavu, ale velkým problémem jsou ohradníky, které ohraničují louky a často se značení vyskytují právě za těmito ohradníky a bylo velice obtížné se k některým značením vůbec dostat. Pruhové značení často vedlo přes soukromé pozemky, kde byla možnost potkat vzteklého psa nebo pobíhající krávy či ovce.

7.3.15 PR Přemyslovské sedlo

Základní charakteristika území

Přírodní rezervace Přemyslovské sedlo byla vyhlášena roku 2001. Rezervace se nachází v pramenné oblasti Přemyslovského potoka a nadmořská výška území se pohybuje od 730 do 770 m. Předmětem ochrany jsou společenstva rašelinných a mokřadních luk, ve kterých se vyskytují zvláště chráněné druhy rostlin. Těmi jsou např. všivec lesní (*Pedicularis sylvatica*), prstnatec májový (*Dactylorhiza majalis*), kamzičník rakouský (*Doronicum austriacum*) nebo lilie cibulkonosná (*Lilium bulbiferum*). (Gerža, 2015)

Hodnocení značení

Tab. 22 Základní údaje o přírodní rezervaci Přemyslovské sedlo

Kategorie	Přírodní rezervace					
Výměra	5,3228 ha					
Předmět ochrany	Společenstva rašelinných a mokřadních luk...					
Kategorie	Souřadnice		Umístění	Stav cedulí, značení	Číslo fotky	Poznámky
A–E	X	Y	I–V	1–5	1, n	...
A	50°06'29,5"	17°03'37,9"	I	1	1	
A	50°06'31,3"	17°03'36,6"	I	1	3	
A	50°06'33,1"	17°03'34,5"	II	4	8	Jen stojan
A	50°06'24,0"	17°03'39,2"	V	1	25	
A	50°06'26,2"	17°03'40,4"	V	1	28	
A	50°06'26,5"	17°03'43,7"	I	1	31	

Zdroj: ústřední seznam ochrany přírody, R. Gronych, 2017

Na území dané přírodní rezervace se nachází šest cedulí s malým státním znakem. Tři cedule se nacházejí přímo u frekventované silnice. Jsou v dobrém stavu a obsahují vše, co obsahovat mají. Pouze jedna cedule nenese žádné informace. Při obnově značení byl odstraněn starý znak s označením kategorie, ale stojan byl zachován a v současnosti je v dobrém stavu. V blízkosti této cedule je však cedule nová, tudíž obnovení staré cedule není nutné, ale sloupek zde nikterak nevádí. Pruhové značení se nachází jak na stromech, tak i na kůlech a je v dobrém stavu.

7.3.16 PR Rabštejn

Základní charakteristika území

Nedaleko obce Bedřichov se nachází přírodní rezervace Rabštejn. Vyhlášena byla roku 1990 a leží v nadmořské výšce 620-803 m, asi 5 km od sedla Skřítek. Rezervace dostala své jméno podle zříceniny, která se nachází poblíž centra přírodní

rezervace. Předmětem ochrany je jedlobukový vegetační stupeň. Lesy jsou druhově velmi pestré a věkově různorodé. Převládá zde buk lesní (*Fagus sylvatica*) a dále se vyskytuje javor klen (*Acer pseudoplatanus*) a jasan ztepilý (*Fraxinus excelsior*) a při okrajích smrk ztepilý (*Picea abies*). Na tomto území se nachází velké množství skal a skalních hradeb dosahující výšek až 30 m. Byl zde zaznamenán výskyt rysa ostrovida (*Lynx lynx*). Mezi další zvláště chráněné druhy živočichů, kteří se zde nacházejí, můžeme zmínit holuba doupňáka (*Columba oenas*), žlunu šedou (*Picus canus*) nebo sýce rousného (*Aegolius funereus*). Oblast je také součástí EVL a ptačí oblasti. Chata nesoucí stejný název jako rezervace stojí nedaleko území a u ní je umístěn rozcestník s několika značenými trasami. Je zde také značená trasa vedoucí přímo do rezervace, ta má červenou barvu. (Kavalec, Havira, 2010)

Obr. 12 Jeden ze skalních útvarů PR Rabštejn (R. Gronych, 2017)

Hodnocení značení

Tab. 23 Základní údaje o přírodní rezervaci Rabštejn

Kategorie	Přírodní rezervace					
Výměra	20,8448 ha					
Předmět ochrany	Ochrana lesních porostů (jilm horský, javor klen)					
Kategorie	Souřadnice		Umístění	Stav cedulí, značení	Číslo fotky	Poznámky
A–E	X	Y	I–V	1–5	1, n	...
B	49°56'29,5"	17°09'43,7"	I	1	1	
A	49°57'00,7"	17°08'57,2"	IV	1	35	Součástí je regulační tabule
B	49°57'00,5"	17°08'56,8"	IV	1	36	
A	49°56'50,8"	17°08'54,1"	IV	1	45	Součástí je regulační tabule
A	49°56'46,6"	17°08'56,2"	IV	1	47	Součástí je regulační tabule

Zdroj: ústřední seznam ochrany přírody, R. Gronych, 2017

V přírodní rezervaci Rabštejn jsou lokalizovány tři cedule s malým státním znakem, na kterých se současně nachází cedule s názvem území a tím, co je zde zákonem zakázáno. Všechny cedule jsou v dobrém stavu. První informační tabule se nachází asi 500 m od přírodní rezervace u příjezdové komunikace na konci vesnice Bedřichov. Druhá tabule se nachází u lesní cesty. Obě tabule nás seznamují s místní přírodou „Prastaré lesy v bludišti skal a balvanů“. Pružové značení je ve velmi dobrém stavu a velice dobře viditelné, jelikož se nachází na světlých bukových kmenech.

7.3.17 PP Rodlen

Základní charakteristika území

Přírodní památka Rodlen byla vyhlášena v roce 1999. Území se rozprostírá ve výšce 300–350 m n. m. a nachází se cca 1 km od obce Pavlov. Je tvořeno lesním porostem, ve kterém převažuje především smrk ztepilý (*Picea abies*). Doplněn je pak také borovicí lesní (*Pinus silvestris*), modřínem opadavým (*Larix decidua*) a dubem zimním (*Quercus petraea*). Předmětem ochrany je na daném území početná populace mravence pospolitého (*Formica polyctena*). Jedná se o zvláště chráněný lesní druh mravence. Na území se nachází přibližně 800 mravenišť. Na tomto území pro mne byl obrovský zážitek slyšet mravence, jak pochodují v mraveništi a postupně ho rozšiřují. (Šafář, 2003)

Hodnocení značení

Tab. 24 Základní údaje o přírodní památce Rodlen

Kategorie	Přírodní památka					
Výměra	34,74 ha					
Předmět ochrany	Početná populace lesních mravenců druhu <i>Formica polyctena</i> ...					
Kategorie	Souřadnice		Umístění	Stav cedulí, značení	Číslo fotky	Poznámky
A–E	X	Y	I–V	1–5	1, n	...
A	49°44'13,2"	16°53'26,0"	IV	1	1	
A	49°43'55,2"	16°53'29,7"	IV	1	36	
A	49°44'09,8"	16°53'50,3"	IV	1	62	
A	49°44'16,6"	16°53'51,7"	IV	4	69	Chybí znak a kat. MZCHÚ
A	49°44'21,6"	16°53'34,9"	IV	1	91	

Zdroj: ústřední seznam ochrany přírody, R. Gronych, 2017

Tato přírodní památka je velmi dobře značená. Území je ohraničeno 5 cedulemi s malým státním znakem. Čtyři z těchto pěti cedulí, jsou ve velmi dobrém stavu a obsahují vše, co obsahovat mají. Jedna cedule však nenese vůbec žádné informace a jedná se pouze o dřevěný stojan, který tak neodpovídá platné legislativě a vyžadoval by výměnu. Pružové značení na tomto území je také ve velice dobrém stavu. Jednotlivá pružová značení jsou velmi dobře viditelná a ve velmi krátké vzdálenosti. Na tomto území rozhodně není možné tato značení přehlédnout. Pro ukázkou hustoty značení uvádím porovnání s největším zmapovaným územím, kterým je přírodní rezervace Doubrava. Přírodní rezervace Doubrava, jejíž rozloha je přes 200 ha obsahuje celkem 137 pružových značení. Oproti tomu přírodní památka Rodlen má necelých 35 ha a počet pružového značení je 102. I přes takový velký rozdíl v rozloze, má přírodní památka pouze o 35 pružových značení méně. Jedná se tak podle mého názoru o jedno z nejlépe značených území.

Obr. 13 Jedno z mnoha mravenišť mravence pospolitého v přírodní památce Rodlen (R. Gronych, 2017)

7.3.18 NPR Skřítek

Základní charakteristika území

Rašeliniště Skřítek je nejmenší jesenická národní přírodní rezervace. Rozkládá se přímo u silnice, která spojuje obec Sobotín a obec Stará ves u Rýmařova a její nadmořská výška je 830–876 m. Velká část je tvořena rašelinnou smrčinou a nachází se zde velké množství odumřelého dřeva. Centrální část připomíná spíše tundrovou krajinu, avšak okraje tvoří spíše smrková kultura. Rezervace je vyhlášena od roku 1995 a předmětem ochrany je vrchovištní rašeliniště prameništích typů. Z rostlinných druhů se zde vyskytují především rašeliničky, dále pak krozenáč vytrvalý (*Swertia perennis*), oměj šalamounek (*Aconitum plicatum*) nebo kamzičník rakouský (*Doronicum austriacum*). Mezi zvířata zde žijící patří čolek horský (*Ichthyosaura alpestris*), čáp černý (*Ciconia nigra*) a kulíšek nejmenší (*Glaucidium passerinum*). Území je také součástí EVL a ptačí oblasti, kde jsou předmětem ochrany šikoušek zelený (*Buxbaumia viridis*), střevlík hrbolatý (*Carabus variolosus*) a jeřábek lesní (*Tetrastes bonasia*). V sedle Skřítek je umístěn motorest, od kterého vede řada turistických cest. Poblíž okraje rezervace na severovýchodní straně vede turistická stezka červené barvy a značená cyklostezka. (Maloplošná chráněná území, 2012)

Hodnocení značení

Tab. 25 Základní údaje o národní přírodní rezervaci Skřítek

Kategorie	Národní přírodní rezervace					
Výměra	166,65 ha					
Předmět ochrany	Ochrana vrchovištního rašeliniště prameništního typu...					
Kategorie	Souřadnice		Umístění	Stav cedulí, značení	Číslo fotky	Poznámky
A–E	X	Y	I–V	1–5	1, n	...
B	49°59'57,6"	17°09'20,2"	I	1	1	
A	49°59'57,8"	17°09'20,5"	I	2	2	
A	50°00'02,1"	17°09'44,5"	II	1	15	
B	49°59'27,9"	17°10'40,6"	V	1	71	
A	49°59'27,6"	17°10'40,8"	II	2	72	Součástí je regulační tabule
A	49°58'58,5"	17°09'28,3"	I	2	122	Součástí je regulační tabule
A	49°59'03,1"	17°09'26,0"	I	2	125	
A	49°59'21,8"	17°09'16,7"	I	2	133	Součástí je regulační tabule
A	49°59'32,8"	17°09'11,9"	I	2	140	Součástí je regulační tabule
A	49°59'54,9"	17°09'17,6"	I	2	152	Součástí je regulační tabule

Zdroj: ústřední seznam ochrany přírody, R. Gronych, 2017

V národní přírodní rezervaci Rašeliniště Skřítek se nachází osm cedulí s velkým státním znakem a dvě informační tabule. Jelikož se jedná o národní přírodní rezervaci, měla by kromě označení kategorie podle platné legislativy obsahovat také název území. Cedule, která tuto podmínku splňuje a nese všechny potřebné informace je na tomto území pouze jedna. Dvě cedule nesou pouze velký státní znak a označení kategorie MZCHÚ. Pět zbývajících cedulí má kromě toho také informace o tom, co bychom neměli dělat, př. chod'te jen po značených stezkách. Obě informační tabule jsou zcela totožné a nesou informace o zdejší přírodě. Jelikož se jedná o poměrně velké území, nachází se zde také velké množství pruhového značení, které je ovšem v dobrém stavu. V lepším stavu se nachází na okrajích a při lesních stezkách než uvnitř lesa, který je prorostlý houštím a popadanými stromy.

7.3.19 PP Smrčina

Základní charakteristika území

Tato lokalita se nachází východně od obce Sobotín, v nadmořské výšce 610-640 m. Přírodní památka byla vyhlášena roku 1982. Jedná se o lom, ve kterém stále ještě dochází k těžbě minerálů a hornin. Tento lom sukcesně zarůstá a díky tomu zde vznikla zajímavá společenstva rostlin. Předmětem ochrany na tomto území je největší krupníkové těleso v ČR, které se nachází nedaleko Sokolské chaty. Krupník jakožto přeměněná hornina se využívá k výrobě žáruvzdorných nádob a cihel. V dané oblasti byl nalezen jeden jedinec vrápence malého (*Rhinolophus hipposideros*). Místo je jednou ze zastávek naučné stezky Sobotín-Maršíkov, která je již výše blíže popsána. (Plán péče, 2014)

Hodnocení značení

Tab. 26 Základní údaje o přírodní památce Smrčina

Kategorie	Přírodní památka					
Výměra	1,14 ha					
Předmět ochrany	Největší krupníkové těleso v ČR					
Kategorie	Souřadnice		Umístění	Stav cedulí, značení	Číslo fotky	Poznámky
A–E	X	Y	I–V	1–5	1, n	...
A	50°00'56,4"	17°06'38,5"	IV	1	1	
C	50°00'58,0"	17°06'38,6"	IV	1	2	
A	50°00'58,6"	17°06'33,1"	IV	1	5	
A	50°01'00,2"	17°06'32,9"	IV	1	9	
A	50°00'58,9"	17°06'39,8"	IV	1	14	

Zdroj: ústřední seznam ochrany přírody, R. Gronych, 2017

Tato přírodní památka je značena čtyřmi cedulemi a jednou informační tabulí, která je součástí naučené stezky Sobotín-Maršíkov. První cedule se nachází asi 300 m od dané přírodní památky. Ostatní cedule i informační tabule se nachází po obvodu přírodní památky a jsou ve velmi dobrém stavu. Pruhové značení je nedostačující a je nutno ho obnovit. V tabulce o dané lokalitě, která je volnou přílohou této diplomové práce, uvádím i návrhy, kde by bylo dobré pruhové značení doplnit.

Obr. 14 Přístup do lomu PP Smrčina
(R. Gronych, 2017)

7.3.20 PP Sobotín – Domov důchodců

Základní charakteristika území

Jak už název napovídá, tato přírodní památka se nachází v domově důchodců, konkrétně v půdních prostorách nad prádelnou v Sobotíně, v nadmořské výšce 400 m. Památka byla vyhlášena v roce 2013, kdy v předchozích letech zde byly zjištěny velké kolonie vrápenců malých ve stovkách jedinců. V lokalitě se nevyskytuje jen vrápenec malý (*Rhinolophus hipposideros*), ale také netopýr velký (*Myotis myotis*), který se však vyskytuje v menším počtu. (Plán péče, 2014)

Hodnocení značení

Tab. 27 Základní údaje o přírodní památce Sobotín – Domov důchodců

Kategorie	Přírodní památka					
Výměra	0,0477 ha					
Předmět ochrany	Biotop evropsky významného druhu vrápence malého					
Kategorie	Souřadnice		Umístění	Stav cedulí, značení	Číslo fotky	Poznámky
A–E	X	Y	I–V	1–5	1, n	...
A	50°01'7,9"	17°04'23,6"	II	1	1	

Zdroj: ústřední seznam ochrany přírody, R. Gronych, 2017

Tato přírodní památka nacházející se v zadním dvoře domova důchodců v Sobotíně je značena jednou cedulí s malým státním znakem. Tato cedule se nachází u příjezdové komunikace k domovu důchodců, kde ovšem není povolen vjezd osobním a nákladním automobilům. Vjezd je určen pouze pro automobily s povolením domova důchodců. Tuto ceduli je také možné vidět i ze silnice vedoucí ve směru Šumperk i obráceně. Cedule se nachází v perfektním stavu a její součástí je i kategorie EVL a informační tabule Natura 2000, která podává informace o zdejší kolonii vrápence malého.

7.3.21 PP Štola Mařka

Základní charakteristika území

Lokalita se nachází nejbližší mé rodné vesnici a to pouhý 1 km v obci Bohdíkovi. Štola se nachází asi 350 m od hospody U Sepla, která je podél silnice č. 369 Hanušovice – Ruda nad Moravou. Přírodní památka byla vyhlášena roku 2011. Před štolou se nachází asi 25 m dlouhý tunel, který vychází z rozlehlého prostoru před samotnou štolou. Tunel je v současné době průchozí a mříž, která by zabraňovala vstupu je poškozena. Dnešní délka štoly je necelých 350 m, ale dříve byla dlouhá asi 960 m. Štola byla vyražena v roce 1944 a sloužila k dopravě vápence z Rychtářova lomu do vápenky v Bohdíkovi. Z důvodu ochrany letounů byla štola opatřena mříží, ale bohužel v současné době je mříž zdemolována. Z druhů letounů, kteří se zde vyskytují můžeme

jmenovat netopýra velkého (*Myotis myotis*), netopýra černého (*Barbastella barbastellus*) nebo třeba netopýra ušatého (*Plecotus auritus*). Štola se stala také předmětem ochrany EVL. (Krátký, Horváth, 2014)

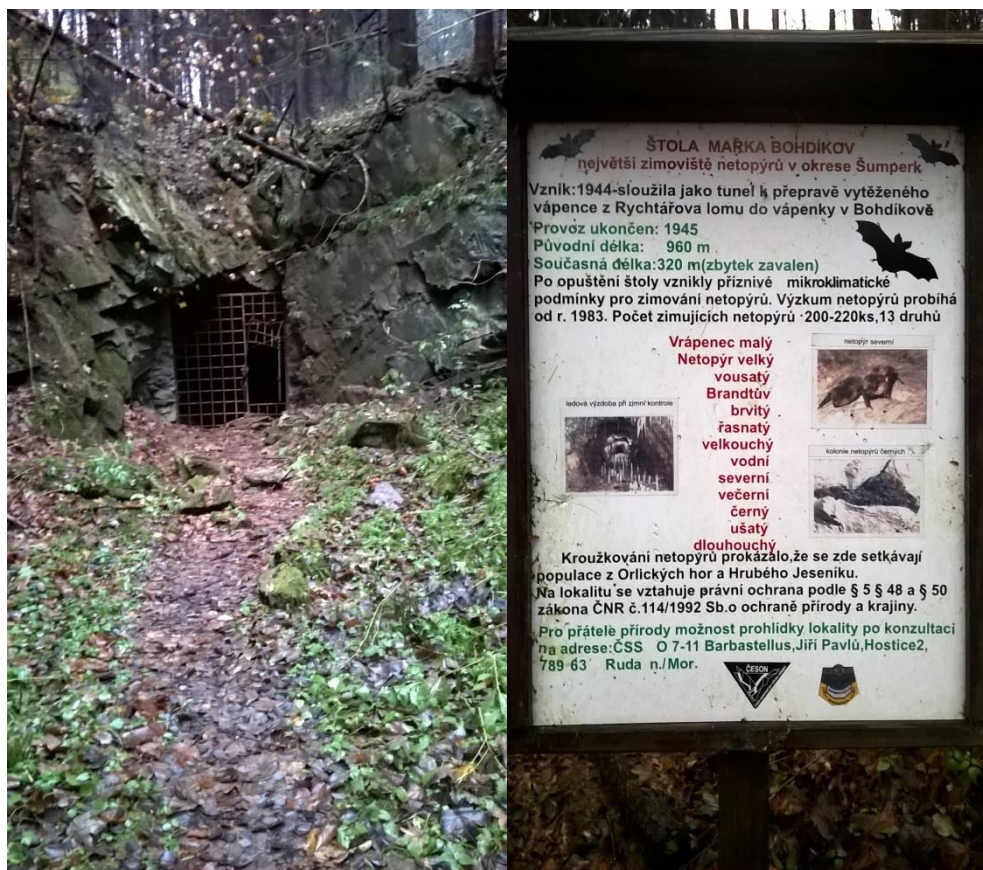
Hodnocení značení

Tab. 28 Základní údaje o přírodní památce Štola Mařka

Kategorie	Přírodní památka					
Výměra	2,1085 ha					
Předmět ochrany	Biotop letounů, zejména netopýra velkého a černého					
Kategorie	Souřadnice		Umístění	Stav cedulí, značení	Číslo fotky	Poznámky
A–E	X	Y	I–V	1–5	1, n	...
A	50°01'37,6"	16°53'52,2"	IV	1	1	
B	50°01'35,9"	16°53'49,8"	IV	1	3	Starší typ cedule

Zdroj: ústřední seznam ochrany přírody, R. Gronych, 2017

Lokalita je značena jednou cedulí s malým státním znakem a popiskem kategorie EVL. Součástí cedule je také informační tabule Natura 2000, která popisuje základní informace o netopýrech velkých i o štole samotné. Poblíž cedule se nachází další tabule, která opět popisuje informace o štole Mařce, a dokonce zde můžete vyčíst všechny druhy netopýrů, kteří se zde nacházejí. Pruhové značení je ve výborném stavu, jde vidět, že bylo nedávno přetřeno.

Obr. 15 Vstup do Štoly Mařka (vlevo) a starší informační tabule (vpravo), (R. Gronych, 2017)

7.3.22 SCHU Velké Losiny – lázeňský dům Eliška

Základní charakteristika území

Ve městě Velké Losiny se nachází smluvně chráněné území s názvem lázeňský dům Eliška. Tento čtyřhvězdičkový hotel se nachází na okraji lázeňského lesoparku. V hotelu je k dispozici lázeňská kavárna s letní terasou, 2 restaurace, lázeňské služby (manikúra, pedikúra, masáže) a mnohé další. Lokalita je součástí EVL, kde předmětem ochrany se stal netopýr brvitý (*Myotis emarginatus*). Toto chráněné území nemá vytvořený žádný plán péče.

Hodnocení značení

Tab. 29 Základní údaje o smluvně chráněném území Velké Losiny – lázeňský dům Eliška

Kategorie	Smluvně chráněné území					
Výměra	0,1515 ha					
Předmět ochrany	Netopýr brvitý					
Kategorie	Souřadnice		Umístění	Stav cedulí, značení	Číslo fotky	Poznámky
A–E	X	Y	I–V	1–5	1, n	...
B	50°00'39,5"	17°02'09,3"	II	1	1	

Zdroj: ústřední seznam ochrany přírody, R. Gronych, 2017

Území je označeno pouze jednou cedulí, která se nachází v blízkosti vchodu do hotelu u příjezdové komunikace a parkoviště. Cedule obsahuje dva popisky. Jeden nese označení smluvně chráněné oblasti a druhý EVL. Poslední součást cedule je informační tabule Natura 2000, která obsahuje základní informace o chráněné oblasti a netopýrech brvitých.

7.3.23 PP Za mlýnem

Základní charakteristika území

V nadmořské výšce 243-244 m, podél řeky Moravy, se rozprostírá přírodní památka Za mlýnem. Jedná se o říční nivu v Mohelnické brázdě, která má protáhlý tvar. Přírodní památka byla vyhlášena v roce 1994 a předmětem ochrany se staly mokřady, bažiny a lužní louky. Na území se vyskytuje řada vzácných a chráněných druhů rostlin, mezi které patří sněženka podsněžník (*Galanthus nivalis*), žebratka bahenní (*Hottonia palustris*), ostřice vyvýšená (*Carex stricta*) nebo rdest ostrolistý (*Potamogeton acutifolius*). Kromě rostlin zde žijí také chráněné druhy živočichů. Těmi jsou např. skokan zelený (*Pelophylax esculentus*), rosnička zelená (*Hyla arborea*) nebo moták pochop (*Circus aeruginosus*). Přírodní památka je také součástí EVL a ptačí oblasti Litovelské pomoraví. (Studený, 2010)

Hodnocení značení

Tab. 30 Základní údaje o přírodní památce Za mlýnem

Kategorie	Přírodní památka					
Výměra	14,1597 ha					
Předmět ochrany	Mokřadní biotopy s vytvořeným sledem fytoocenóz bažinných luk...					
Kategorie	Souřadnice		Umístění	Stav cedulí, značení	Číslo fotky	Poznámky
A–E	X	Y	I–V	1–5	1, n	...
A	49°44'00,8"	16°59'45,8"	II	1	1	
B	49°44'00,8"	16°59'46,0"	II	1	2	
A	49°44'06,7"	16°59'42,2"	II	1	7	
A	49°44'18,0"	16°59'33,5"	II	1	16	
A	49°44'25,9"	16°59'37,8"	II	2	23	
B	49°44'29,0"	16°59'42,8"	II	1	25	

Zdroj: ústřední seznam ochrany přírody, R. Gronych, 2017

V celé této oblasti se nachází čtyři cedule s malým státním znakem a dvě informační tabule. Jedna informační tabule je nová a nese název „Vzácní obyvatelé mokřadů a tůní“, druhá je staršího typu, obě však pojednávají o dané oblasti. Starší cedule sice není na první pohled tak hezká, nese však mnohem více informací. Všechny cedule s malým státním znakem jsou ve velmi dobrém stavu a odpovídají platné legislativě. Co se pruhového značení týče, nachází se pouze z jedné strany, a to podél lesní cesty, která je hojně využívána cyklisty. I toto pruhové značení by bylo vhodné obnovit. Kolem této lesní cesty jsou umístěny také všechny cedule, kromě jedné. Ta se nachází uprostřed pole a nevedou k ní žádná pruhová značení. Za místním potokem, z opačné strany přírodní památky je pouze tato jedna cedule a nenachází se zde vůbec žádné pruhové značení.

7.3.24 PP Zadní hutisko

Základní charakteristika území

Přírodní památka Zadní hutisko leží 3,5 km severovýchodně od kostela ve Vernířovicích. Území se nachází v nadmořské výšce 810-860 m. Lokalita se stala přírodní památkou, jelikož se jedná o druhou největší a nejvýznamnější lokalitou krupníku v ČR. Území je zároveň také součástí EVL, kde se předmětem ochrany stal jeřábek lesní (*Tetrastea bonasia*). Jedná se o lom, který postupně zarůstá bylinami a náletovými dřevinami. Oblast byla vyhlášena roku 1982. (Plán péče, 2014)

Hodnocení značení

Tab. 31 Základní údaje o přírodní památce Zadní hutisko

Kategorie	Přírodní památka					
Výměra	0,3 ha					
Předmět ochrany	Druhá největší a nejvýznamnější lokalita krupníku v ČR					
Kategorie	Souřadnice		Umístění	Stav cedulí, značení	Číslo fotky	Poznámky
A-E	X	Y	I-V	1-5	1, n	...
B	50°02'47,0"	17°10'20,5"	IV	1	1	

Zdroj: ústřední seznam ochrany přírody, R. Gronych, 2017

Na daném území se vyskytuje pouze jedna informační tabule. Tato tabule s názvem „Hrnčířský kámen“ je ve velmi dobrém stavu a obsahuje základní informace týkající se přírodní památky. Zcela zde chybí cedule s malým státním znakem a označením kategorie MZCHÚ. Na místě však byla nalezena spodní zbytková část stojanu, tedy zde cedule stála. V současné době zde není, a proto bych doporučoval umístit zde novou. V celé oblasti se také nenacházelo žádné pruhové značení a jediným označením území tedy byla informační tabule.

Obr. 16 Informační tabule PP Zadní Hutisko (R. Gronych, 2017)

7.3.25 PP Zátrže

Základní charakteristika území

V nadmořské výšce 247-250 m, na pravém břehu řeky Moravy, je umístěna přírodní památka Zátrže. Jeden kilometr severovýchodně od památky leží obec Moravičany a jeden kilometr jihovýchodně město Mohelnice. Na tomto místě docházelo dříve k povrchové těžbě štěrkopísku. Takto vzniklá ložiska byla následně zatopena podzemní vodou a vytvořila se jezera s hloubkou 20-30 m. Původně se jednalo o přírodní rezervaci Moravičanské jezero vyhlášené v roce 1994. Od roku 2011 se jedná o přírodní památku Zátrže, která je součástí CHKO Litovelské Pomoraví. Rozlohou je o 3 ha větší, než bývala původní rezervace. Jméno Zátrže dostala památka podle označení louky, která se nacházela mezi jezerem a řekou ve starých mapách. Předmětem ochrany je soubor vodních, mokřadních a lužních ekosystémů. Hlavním předmětem ochrany takto vzniklé přírodní památky je vzácná přeslička různobarvá (*Equisetum variegatum*). Vzácnými druhy živočichů, žijícími na tomto území, jsou např. kuňka ohnivá (*Bombina bombina*) a bukáček malý (*Ixobrychus minutus*). (Zifčák, 2011)

Hodnocení značení

Tab. 32 Základní údaje o přírodní památce Zátrže

Kategorie	Přírodní památka					
Výměra	93,6632 ha					
Předmět ochrany	Vodní, mokřadní, lužní ekosystémy...					
Kategorie	Souřadnice		Umístění	Stav cedulí, značení	Číslo fotky	Poznámky
A–E	X	Y	I–V	1–5	1, n	...
B	49°45'54,5"	16°57'29,7"	IV	1	1	
A	49°45'58,7"	16°58'07,1"	IV	1	2	
B	49°46'40,9"	16°57'51,4"	V	1	14	
A	49°46'41,3"	16°57'51,0"	V	1	15	
A	49°46'14,4"	16°57'29,7"	V	1	43	
A	49°46'14,4"	16°57'20,4"	IV	1	48	
A	49°46'26,7"	16°57'10,0"	V	1	56	
A	49°46'29,1"	16°57'19,5"	II	1	58	

Zdroj: ústřední seznam ochrany přírody, R. Gronych, 2017

Přírodní památku Zátrže ohraničuje 6 cedulí s malým státním znakem. Tyto cedule jsou v dobrém stavu, pouze obsahují kromě označení kategorie MZCHÚ, také název oblasti, což by podle platné legislativy být nemělo. Dále se zde nachází dvě informační tabule s názvem „Unikátní stanoviště ohrožených druhů“, které nesou základní informace o území. Přírodní památka zahrnuje také část jezera a cedule ohraničující toto území se tak nacházejí na obou březích tohoto jezera. Pruhové značení této oblasti je ve velmi špatném stavu a rozhodně je potřeba ho obnovit. Především podél jezera a pravého toku řeky Moravy, kde se nachází velké množství rákosů a jsou zde vidět okousané stromy od bobra. V těchto místech bych doporučil značení pomocí kůlů.

7.3.26 PP Žďár

Základní charakteristika území

Území přírodní památky Žďár leží na svazích návrší Žďár a leží v nadmořské výšce 460-540 m. Předmětem ochrany jsou ekosystémy lesních společenstev, především hadcové bory, okrajové bučiny a společenstev hadcových skalních štěrbin s výskytem sleziníku nepravého (*Asplenium adulterium*). Právě tento sleziník nepravý se stal hlavním předmětem ochrany na tomto území. Přírodní památka je také součástí EVL. Středem přírodní památky vede zelená turistická stezka, která rozděluje památku na dvě téměř stejné poloviny. (Lekeš, Martinát, 2011)

Hodnocení území

Tab. 33 Základní údaje o přírodní památce Žďár

Kategorie	Přírodní památka					
Výměra	19,1615 ha					
Předmět ochrany	Přírodě blízké ekosystémy lesních společenstev a společenstev hadcových skalních štěrbin					
Kategorie	Souřadnice		Umístění	Stav cedulí, značení	Číslo fotky	Poznámky
A–E	X	Y	I–V	1–5	1, n	...
A	49°59'20,7"	16°52'06,4"	IV	1	1	
A	49°59'38,4"	16°52'08,5"	IV	1	22	
A	49°59'31,7"	16°51'55,8"	IV	1	32	
B	49°59'31,6"	16°51'55,7"	IV	1	33	
A	49°59'16,5"	16°52'01,0"	IV	1	56	

Zdroj: ústřední seznam ochrany přírody, R. Gronych, 2017

Na území přírodní památky Žďár se nachází celkem čtyři cedule s malým státním znakem a jedna informační tabule. Cedule obsahují kromě malého státního znaku a označení kategorie MZCHÚ také označení kategorie EVL. Všechny jsou ve velmi dobrém stavu a není potřeba je nijak upravovat. Ve velmi dobrém stavu je také informační tabule Natura 2000, která obsahuje základní informace o sleziníku

nepravém. Pružové značení v celé oblasti je velmi dobré a je vidět, že bylo vytvořeno nedávno. Jedná se o jedno z nejlépe značených území, které nevyžadují žádné úpravy.

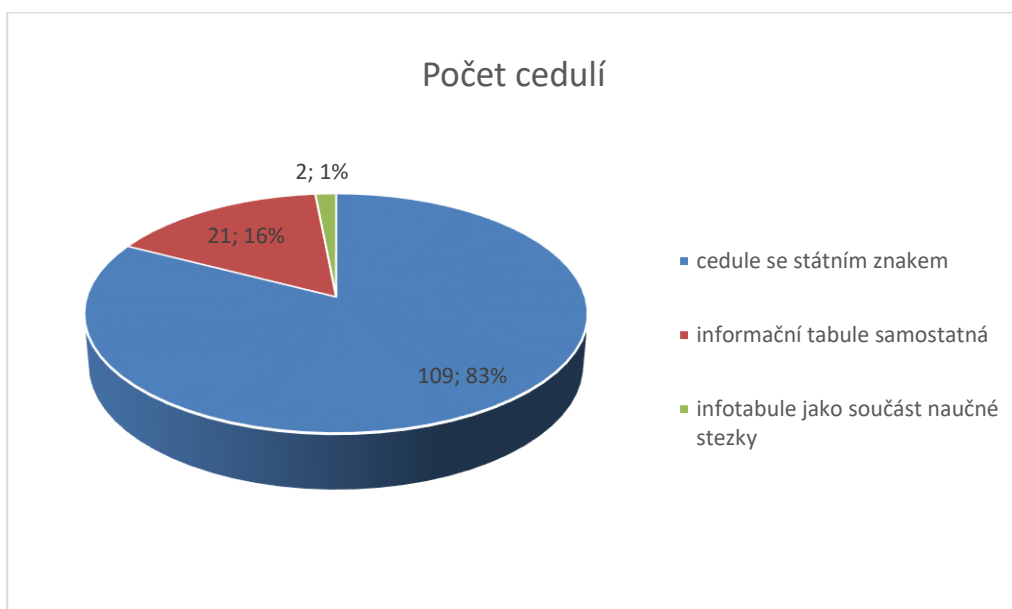

Obr. 17 Cedule se státním znakem (vlevo) a informační tabule Natura 2000 (vpravo)
(R.Gronych, 2017)

8. Vyhodnocení dat v rámci okresu Šumperk

8.1 Počet cedulí

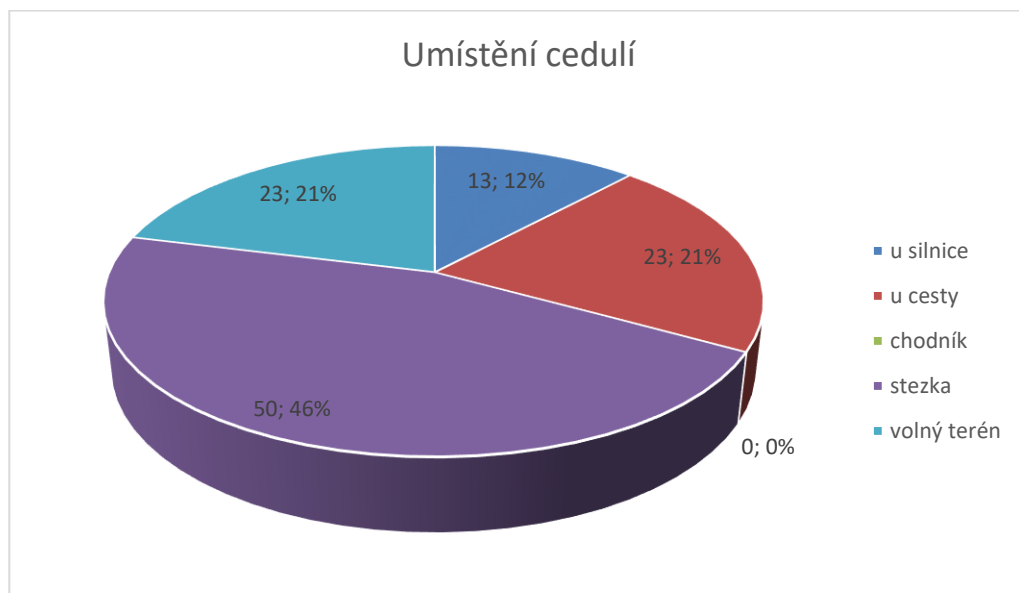
Ve vybraném okrese Šumperk se nachází celkem 132 cedulí označující maloplošná zvláště chráněná území. Z toho 109 cedulí jsou cedule s malým nebo velkým státním znakem. Tyto cedule tvoří 83 % z celkového počtu cedulí. V okrese Šumperk se nachází celkem 21 informačních tabulí, které nesou podrobné informace o dané oblasti včetně druhů rostlin a zvířat, které se zde vyskytují. Pouze dvě informační tabule jsou součástí naučné stezky. Jedná se konkrétně o přírodní památku Pfarrerb a přírodní památku Smrčina, které jsou součástí naučné stezky Sobotín-Maršíkov. Pouze dvě oblasti nejsou označeny pomocí cedule s malým státním znakem. První oblastí je smluvně chráněné území Velké Losiny – lázeňský dům Eliška. V tomto případě, jelikož se jedná o smluvně chráněné území, zde podle vyhlášky č. 64/2011 Sb. o plánech péče, podkladech k vyhlášení, evidenci a označování chráněných území, cedule se státním znakem být nemusí. Ve druhém případě se jedná o přírodní památku Zadní hutisko, která už podle aktuálně platné vyhlášky ceduli se státním znakem obsahovat má. Nejvíce cedulí se státním znakem bylo zaznamenáno v přírodní rezervaci Doubrava, kde jich bylo celkem 15.

Obr. 18 Počet cedulí v jednotlivých kategoriích MZCHÚ (zdroj: Radek Gronych, 2017)

8.2 Umístění cedulí

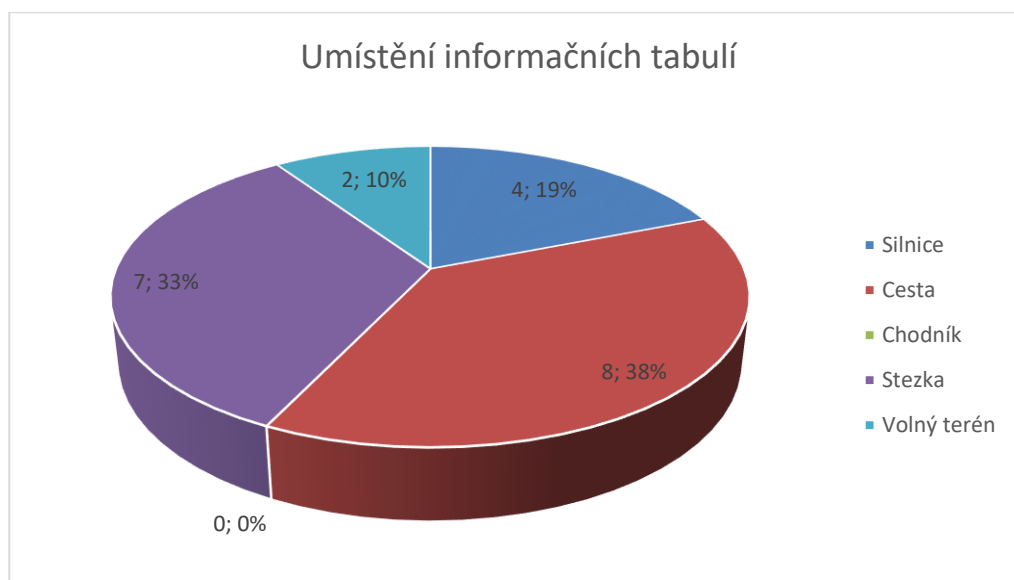
Pro hodnocení umístění cedulí v maloplošných zvláště chráněných územích bylo zvoleno celkem pět kategorií. Jednou z nich jsou i cedule, které jsou umístěny u chodníku. Tato hodnotící škála však byla vytvořena před zahájením vlastního terénního výzkumu a byly tedy zvoleny kategorie tak, jak by se zde mohly objevovat. Po skončení terénního šetření bylo zjištěno, že se zde v této kategorii nevyskytuje ani jedna cedule. Nejvíce cedulí se státním znakem se vyskytuje u stezky, a to celkem 50 cedulí tvořící 46 % z celkového počtu cedulí. Zcela vyrovnané hodnoty byly zaznamenány u cedulí nacházejících se u cesty a ve volném terénu. U cesty se vyskytuje 23 cedulí, tedy úplně stejně jako cedulí nacházejících se ve volném terénu. U silnice bylo umístěno z celkového počtu 109 cedulí jen 13.

Obr. 19 Umístění cedulí v jednotlivých kategoriích MZCHÚ (zdroj: Radek Gronych, 2017)

Jelikož je informačních tabulí o poznání méně, a to pouze 21, nejsou rozdíly mezi jednotlivými počty až tak velké jako u cedulí se státním znakem. Pokud ale porovnáme oba grafy, je zde patrné, že výsledky si nejsou ani podobné. Zatímco nejvíce cedulí se státním znakem se vyskytovalo u stezky, v případě informačních tabulí jich je nejvíce u cesty, a to 8. Druhé největší zastoupení mají informační tabule nacházející se u stezky. Těchto cedulí je však pouze o jednu méně než těch nacházejících se u cesty. Tak stejně jako jsou při porovnání umístění cedulí se státním znakem a informačních tabulí, první dvě nejvíce zastoupena místa obráceně, je tomu tak i v případě umístění na dalších dvou místech. Nejméně cedulí se státním znakem je totiž u silnice, ale nejméně

informačních tabulí, tedy pouze 2 jsou ve volném terénu. Ani v tomto případě nebyla zastoupena kategorie chodník. V grafu nejsou zahrnuty informační tabule, které jsou součástí naučné stezky. Ty jsou celkem dvě a nacházejí se obě, jak již samotný název napovídá, u stezky.

Obr. 20 Umístění informačních tabulí v jednotlivých kategoriích MZCHÚ
(zdroj: Radek Gronych, 2017)

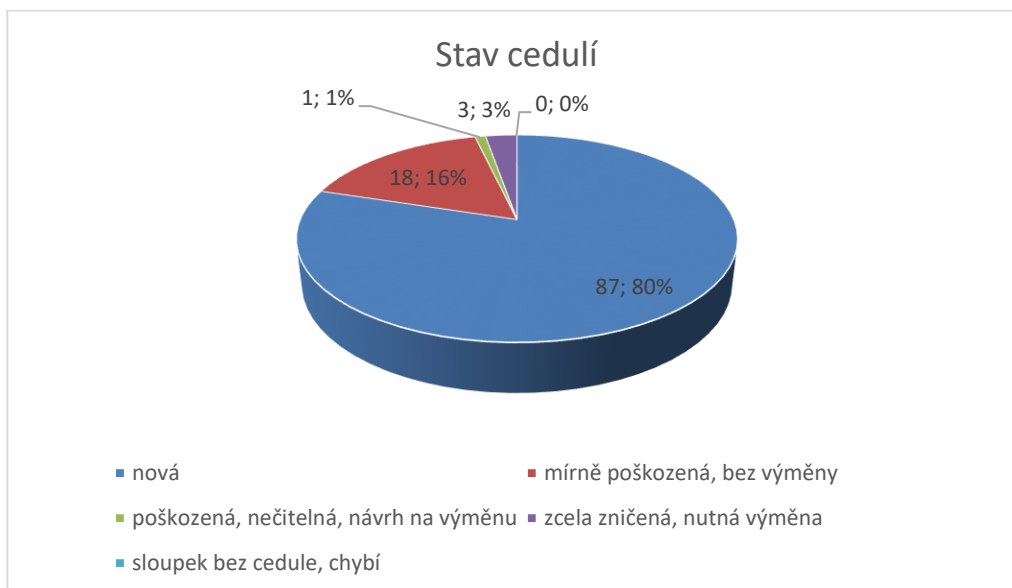
8.3 Stav cedulí

Na daném území byl stav cedulí se státním znakem v dobrém stavu a nejsou zde nutné příliš velké úpravy. Z celkového počtu 109 cedulí se státním znakem bylo totiž 87 cedulí nových nebo zcela nepoškozených. Tyto cedule jsou tak zastoupeny na daném území z 80 %. Mírně poškozených cedulí zde bylo 18, což je z celkového počtu 17 %. Jedna cedule je poškozená nebo hůře čitelná a bylo by vhodné ji vyměnit, avšak tato výměna ještě není zcela nutná. Pouze tři cedule na celém území jsou ve stavu úplného zničení, kdy je již výměna nutná. Co se informačních tabulí týká, v okrese Šumperk jsou všechny ve velmi dobrém stavu a v tomto případě není potřeba vůbec žádná úprava. Také z toho důvodu nebyl vytvářen ani graf popisující stav informačních tabulí.

Pro představu uvádím předpokládané náklady na obnovení značení, v tomto případě cedulí, po dobu platnosti plánu péče ve třech vybraných oblastech. Prvním příkladem je přírodní památka Pfarrerb, kde výroba a instalace informační tabule bude stát 20 000 Kč a instalace cedulí se státním znakem 5 000 Kč. Dalším příkladem bude přírodní rezervace Na hadci. Zde je cena za instalaci čtyř cedulí se státním znakem

18 000 Kč a cena za instalaci pěti informačních tabulí 50 000 Kč. Posledním příkladem je pak přírodní památka Poláchovy stráně–Výří skály. V tomto případě instalace sedmi cedulí se státním znakem stojí 28 000 Kč a instalace informačních panelů 36 000. (Plány péče)

Pro zajímavost cena jednoho malého státního znaku je 560 Kč. V případě velkého státního znaku se pak jedná o 633 Kč. Označení kategorie MZCHÚ, tedy př. přírodní památky nebo přírodní rezervace stojí 364 Kč. Národní přírodní památka nebo národní přírodní rezervace, která má název pouze na jeden řádek vychází na 611 Kč. Pokud je však název delší než na jeden řádek, jedná se již o 846 Kč. (zdroj: <http://www.smaltovna-tupesy.cz/scripts/zbozi.php?KID=106>)

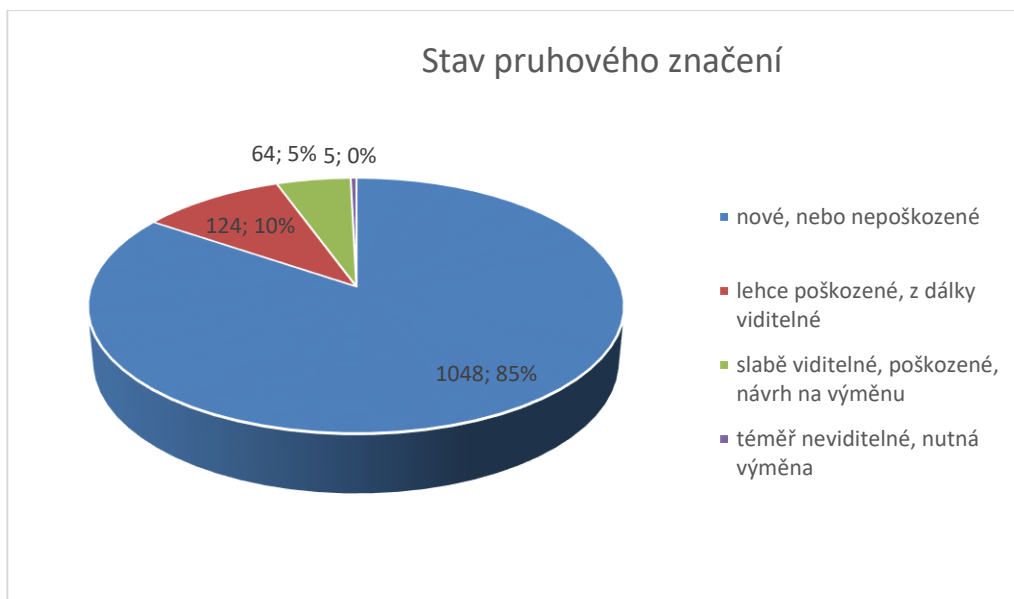
Obr. 21 Stav cedulí v jednotlivých kategoriích MZCHÚ (zdroj: Radek Gronych, 2017)

8.4 Stav pruhového značení

V maloplošných zvláště chráněných územích v okrese Šumperk bylo zaznamenáno celkem 1 241 pruhových značení. Největší množství pruhového značení, jak znázorňuje následující graf, je ve velmi dobrém stavu. Toto značení je buď nové, nebo nepoškozené a vyskytuje se zde v celkem 1 048 případech, což je 85 % z celkového počtu. Pruhové značení, které je jen lehce poškozené, ale z dálky stále dobře viditelné a u kterého není potřeba výměny, je zde zastoupeno 124 pruhovými značeními. Šedesát čtyři pruhových značení je slabě viditelné, poškozené, a proto je navržena jejich obnova. Pouze 5 pruhových značení je téměř neviditelných a je tak u nich výměna nutná. V horším stavu, kde by bylo vhodné či nutné značení obnovit, je 69

pruhových značení. Z celkového množství 1 241 je to však poměrně nepatrné množství a celkově by se tedy dalo říct, že pruhová značení v tomto okrese je ve vyhovujícím stavu. V nejhorším stavu se pruhové značení nacházelo v přírodní památce Zátřže. Bližší informace jsou popsány v kapitole 9. Přírodní rezervace Kačení louka je jediným územím, ve kterém se nenacházelo vůbec žádné pruhové značení.

Tak, jak je v předchozí podkapitole uvedeno několik příkladů pro představu předpokládaných nákladů za obnovení značení pomocí cedulí po dobu platnosti plánu péče, zde uvádím také několik příkladů předpokládaných nákladů na obnovení pruhového značení. Prvním příkladem je opět přírodní památka Pfarrererb, kde je uvedena cena obnovení pruhového značení 1 000 Kč. Cena obnovení pruhového značení v přírodní rezervaci Na hadci je stanovena na 18 000 Kč. Přírodní památka Poláchovy stráně–Výří skály má orientační cenu za obnovení pruhového značení stanovenou na 4 000 Kč.

Obr. 22 Stav pruhového značení v jednotlivých kategoriích MZCHÚ
(zdroj: Radek Gronych, 2017)

Obr. 23 Pruhy značení nové (vlevo), pruhy značení slabě viditelné (vpravo)
(R. Gronych, 2017)

9. Výsledky

Následující kapitola se zabývá porovnáním výsledků jednotlivých maloplošných zvláště chráněných území získaných při vlastním terénním výzkumu s plány péče. Součástí jsou také návrhy na úpravu značení v jednotlivých oblastech.

PR Doubrava

PR Doubrava byla znovu vytvořena spojením dvou území. Takto nově vzniklá PR byla ale vyhlášena již v roce 2010, proto se divím, že ještě k dnešnímu dni nemá vytvořený plán péče. Pruhové značení i značení pomocí cedulí se státním znakem jsou ve velmi dobrém stavu a po dobu cca 2–3 let nebudou nutné žádné úpravy. Jedinou potřebnou úpravou tak je vytvoření plánu péče.

PR Františkov

V plánu péče této přírodní rezervace je uvedena vhodnost obnovení pruhového značení v průběhu platnosti tohoto plánu. Tento plán péče je platný teprve od roku 2015 a pruhové značení v této oblasti zatím není ve stavu vyžadující okamžitou obnovu. Plán je platný do roku 2023, takže předpokládám, že do konce tohoto období bude pruhové značení vyžadovat obnovu a až v tom okamžiku se bude naplňovat plán péče. V tomto plánu je také uvedeno umístění informační tabule na okraj území. Tato tabule zde umístěna je a je vidět, že je nová.

PP Hanušovice–kostel

Plán péče přírodní památky nevyžaduje žádné pruhové značení, jelikož se jedná pouze o budovu, ale navrhuje instalaci tabule a stojanu se státním znakem. V době výzkumu zde již bylo obojí umístěno a ve velmi dobrém stavu.

PP Chrastický hadec

Na území přírodní památky se podle plánu péče nachází dvě cedule s malým státním znakem, přičemž jedna z těchto cedulí nemá právě státní znak. Plán péče tudíž vyžaduje jeho doplnění a současně také obnovení pruhového značení. Platnost plánu péče je od roku 2015 a jelikož bylo pruhové značení ve výborném stavu a obě cedule malý státní znak obsahovaly, plán péče již byl nejspíše naplněn. Jak již ale popisuje diplomová práce výše, na obou cedulích chybí označení kategorie území MZCHÚ, které

by zde mělo také být podle platné legislativy umístěno a bylo by proto vhodné ho ještě doplnit.

PR Kačení louka

Plán péče je platný do roku 2019. Je zde uvedeno, že by bylo vhodné obnovit pruhové značení a doplnit dodatkovou informační cedulku se základními informacemi o lokalitě pod státní znak. Tyto dodatkové cedulky zde doplněny jsou a cedule se státním znakem jsou ve výborném stavu, kdy jen jedné chybí označení kategorie MZCHÚ. Pruhové značení zde však není vůbec žádné, tudíž by se mělo jednat spíše o jejich vyznačení a ne obnovení. Z důvodu změn v katastru nemovitosti se však podle plánu péče aktuální parcelní vymezení celého území liší a bude jej tedy potřeba přehlásit. Předpokládám tedy, že se může jednat o důvod, proč zde pruhové značení vyznačeno nebylo i přesto, že ostatní požadavky stanovené v plánu péče byly splněny.

PP Libina–U Černušků

Obdobně jako u PP Hanušovice–kostel je tomu i v případě této přírodní památky. Plán péče byl splněn a území obsahuje jak stojan se státním znakem, tak i informační tabuli Natura 2000. Veškeré značení na tomto území je ve velmi dobrém stavu a v současné době nevyžaduje vůbec žádné úpravy.

PR Na hadci

Plán péče uvádí, že by bylo v průběhu jeho platnosti nutné provést údržbu značení přírodní rezervace. Jelikož je značení ve velmi dobrém, viditelném a dobře přehledném stavu a plán péče je platný již od roku 2012, značení již bylo s největší pravděpodobností obnoveno. Plán péče uvádí, že se na daném území nachází celkem pět cedulí. Při terénním výzkumu zde však bylo naměřeno cedulí šest s tím, že u jedné se jednalo pouze o stojan. Jak uvádí diplomová práce na str. 30, doporučoval bych její obnovení. Plán péče také doporučuje umístění cca 5 informačních tabulí u přístupových cest. Tento plán byl již naplněn a informační tabule se zde vyskytuje, je však pouze jedna.

PR Niva Branné

Plán péče, který je platný od roku 2012 pouze doporučuje údržbu značení po dobu platnosti tohoto plánu péče. Uvádí zde, že v uplynulém desetiletí před sepsáním

plánu zde byly umístěny cedule se státním znakem a pruhové značení bylo obnoveno. Jelikož však již uplynula poměrně dlouhá doba od sepsání plánu, pruhové značení není v tak ideálním stavu a bylo by vhodné jej opět obnovit. Cedule se státním znakem jsou v dobrém stavu. Všechny tyto cedule však obsahují také regulační tabule. Tyto tabule sice mají za úkol informovat o nežádoucím chování na daném území, bohužel však nejsou v dobrém stavu a nejsou ani moc dobře čitelné. Místo, aby tak doplňovaly informace, spíše kazí celkový dojem z jinak cedulemi hezky značeného území.

PP Pasák

Plán péče platící v období od roku 2015 do roku 2024 uvádí, že bude území znovu vyznačeno a toto značení bude následně udržováno. Jelikož však značení nebylo příliš dobře viditelné a rozhodně tedy nebylo znovu obnoveno, plán péče bude teprve do budoucna naplněn.

PP Pfarrererb

Plán péče, který je platný od roku 2013, byl již splněn. Cedule se státním znakem zde byly umístěny a pruhové značení vyznačeno. Celkové značení je tak ve velmi dobrém stavu.

PP Pod Rudným vrchem

Plán této přírodní památky je platný po dobu pouze dvou let, a to od roku 2012 do roku 2014. Plán péče, co se týká pruhového značení a cedulí se státním znakem byl splněn. Pouze u informačních tabulí byl splněn jen z části. Plán péče totiž navrhuje umístění dvou informačních cedulí a zde je umístěna pouze jedna. Jelikož je dané území rozděleno silnicí na dvě oblasti, bylo by velmi vhodné umístit i druhou informační tabuli, jak navrhuje plán péče, tak, aby byla u každé oblasti. Plán péče byl platný pouze do roku 2014 a od té doby nemá přírodní památka nový plán péče.

PR Pod Sluneční strání

Pruhové značení na tomto území je ve vyhovujícím stavu a jelikož je plán péče platný teprve od roku 2015, bude naplněn s největší pravděpodobností v průběhu platnosti plánu v případě potřeby. Plán péče navrhuje umístění informační tabule, která zde již je umístěna.

PR Pod Trlinou

Tak jak uvádí i plán péče, že je v určitém místě hranice této PR špatně značena, i já jsem při svém terénním výzkumu šel původně podle tohoto nesprávného značení. Toto značení je však jen v malé části území, a tudíž nikam nepokračuje. Bylo tedy potřeba se vrátit na začátek a začít znovu. To však znamená, že plán péče, který je platný už jen do roku 2018, byl naplněn, jelikož je území správně přeznačeno a cedule se státním znakem jsou ve velmi dobrém stavu. Doporučoval bych špatně vyznačené území odstranit. Plán péče také navrhuje umístění informačních tabulí. Umístěna je zde však pouze jedna, a proto bych doporučoval umístit zde ještě alespoň jednu, a to poblíž první cedule s malým státním znakem.

PP Poláchovy stráně–Výři skály

U této přírodní památky je totožná situace jako u PP Pod Rudným vrchem. Plán péče je také platný pouze na dva roky, a to od roku 2012 do roku 2014. Tak stejně zde mají být umístěny podle plánu péče dvě informační tabule, ale je zde pouze jedna. V příloze, která je součástí plánu péče, je mapa, ve které jsou přímo zaznačená místa, kde mají být jak cedule se státním znakem, tak informační tabule umístěny. Kromě této jedné neumístěné informační tabule byl plán naplněn, jelikož pruhové značení je ve velmi dobrém stavu. A situace je stejná také v tom, že přírodní památka nemá v současné době nový plán péče.

PR Přemyslovské sedlo

I přesto, že je plán péče PR Přemyslovské sedlo platný teprve od roku 2015, podle mého názoru již byl naplněn. Plán péče totiž uvádí jako nutné obnovení dožívajícího značení a umístění pruhového značení na kůly v místech, kde se nenachází žádné stromy. Toto všechno jsem při terénním výzkumu již zaznamenal. Pouze jedna cedule nenese žádné informace, ale jak je už uvedeno výše, poblíž stojí cedule nová, tudíž není potřeba tuto obnovovat. Jediné, v čem nebyl plán péče ještě naplněn je jeho doporučení umístit zde informační tabuli s tím, že uvádí i nejvhodnější místo pro toto umístění. Tato tabule zde však v době mého terénního výzkumu nebyla.

PR Rabštějn

Podle plánu péče je potřeba udržovat stávající značení. Jelikož je však platnost plánu péče už jen dva roky, tento plán již byl naplněn a není potřeba zde nic měnit nebo upravovat.

PP Rodlen

Plán péče, který je platný od roku 2010 do roku 2019, uvádí, že v průběhu jeho platnosti bude potřeba obnovit pruhová značení i cedule se státním znakem. Vzhledem k poměrně brzkému konci platnosti daného plánu péče a vzhledem k výsledkům získaným terénním výzkumem, byl tento plán již naplněn. Pruhové značení je ve velmi dobrém stavu a je vidět, že bylo obnoveno. Některá pruhová značení jsou velice dobře viditelná i z velké vzdálenosti, některá je ale obtížné vidět i z menší vzdálenosti. Je tedy patrné, že při obnově nebylo obnoveno všechno značení, ale pouze to, které bylo ve špatném stavu. V době obnovy bylo některé značení nejspíše v uspokojivém stavu, ale nyní by znovu vyžadovalo obnovení. Také se zde nacházela jedna cedule, které chyběl jak státní znak, tak i označení kategorie MZCHÚ a tu by bylo také vhodné obnovit.

NPR Skřítek

Plán péče v tomto případě pouze doporučuje obnovit pruhové značení a podle potřeby i cedule se státním znakem v průběhu platnosti. Stejně je tomu i s informačními tabulemi, které v současné době nevyžadují žádné úpravy. Celkové značení této oblasti je ve velmi dobrém stavu a plán péče je platný teprve od roku 2016, tudíž se potřebné úpravy budou provádět v případě potřeby, nyní není nutné nic upravovat ani obnovovat.

PP Smrčina

Platnost plánu péče této přírodní památky je od roku 2014 do roku 2024. Tento plán péče uvádí, že je nutné území zcela přeznačit a umístit zde cedule se státním znakem. Jelikož se předpokládá využití PP k exkurzím s geologickým zaměřením, je zde umístěno také dřevěné schodiště. Cedule se státním znakem zde již byly umístěny a je zde také jedna informační tabule. Pouze pruhové značení, které je v opravdu velmi špatném stavu a není příliš dobře viditelné, ještě obnoveno nebylo a bude tak nejspíše učiněno v průběhu platnosti plánu péče.

PP Sobotín–Domov důchodců

Tento plán péče, který je platný od roku 2014, již byl naplněn. Požadoval pouze umístění cedule se státním znakem a informační tabule a obojí je na území již umístěno.

PP Štola Mařka

Jelikož je plán péče platný od roku 2015, nebyl zatím naplněn. Značení PP Štola Mařka to v současné době ani nevyžaduje. Plán péče se tak bude spíše týkat stavu značení v budoucnu v průběhu jeho platnosti, kdy bude potřeba obnovit pruhové značení. Součástí dané oblasti je informační tabule, která již není v nejlepším stavu a plán péče tak popisuje potřebu tuto tabuli vyměnit a zároveň aktualizovat informace, které jsou na ni uvedeny. Jelikož je ale plán péče platný až do roku 2024, bude tak zajisté v průběhu učiněno.

SCHÚ Velké Losiny–lázeňský dům Eliška

Tato smluvně chráněná oblast nemá plán péče.

PP Za mlýnem

Platnost plánu péče je od roku 2009 do roku 2018. Plán péče popisuje, že je zde potřeba umístit další cedule se státním znakem, kdy zde v době sepsání plánu péče byla pouze jedna a další čtyři je potřeba doplnit. Pruhové značení bylo obnoveno v roce 2007 a tento plán péče vyžaduje jeho obnovení ve druhé polovině platnosti plánu péče. Ceduli se státním znakem je zde v současné době již pět. Pruhové značení však rozhodně obnoveno nebylo. Ze strany kolem lesní cesty je pruhové značení, které by bylo vhodné obnovit. Z opačné strany podél řeky Moravy se však pruhové značení vůbec nevyskytuje. Z toho důvodu nepředpokládám, že byla tato část plánu péče naplněna a mělo by tak být učiněno do roku 2018.

PP Zadní hutisko

Dle mého názoru nebyl plán péče PP Zadní hutisko, který je platný od roku 2014 do roku 2024, ještě naplněn. Podle plánu péče bylo toto území vymezeno v roce 2000 a je potřeba ho vyznačit. V současné době se zde nachází jen informační tabule. V její blízkosti je k nalezení pozůstatek stojanu cedule se státním znakem. Tuto ceduli je potřeba zde znovu umístit. V celé oblasti se také nenachází žádné pruhové značení. Jelikož ale plán péče platí až do roku 2024, zajisté tak bude učiněno.

PP Zátrže

I přesto, že plán péče této přírodní památky je, co se nutných úprav týká, nejrozsáhlejší, její úpravy tak velké nejsou. Pruhové značení této oblasti není vyhovující a bylo potřeba ho obnovit. Ze strany podél řeky Moravy je pruhového značení velmi málo. Není zde tolik stromů, které by mohly být označeny a ty, které zde jsou, jsou okousány bobrem. Tak, jak doporučuji již výše, bylo by vhodné zde umístit kůly. Plán péče, který doporučuje obnovení pruhového značení, je platný už jen do roku 2018, tudíž by mělo být pruhové značení obnoveno co nejdříve, aby byl plán péče naplněn.

PP Žďár

V době, kdy byl plán péče vytvořen, nebylo území vůbec nijak značeno. Cílem plánu péče tak bylo celé území označit. Nutné tedy bylo jednak umístit cedule se státním znakem a informační tabuli, ale také označit území pomocí pruhového značení. Vše zde již v době terénního výzkumu bylo, a tudíž byl plán péče naplněn.

10. Diskuze

Diplomovou práci na toto téma pouze zaměřenou na jiný okres zpracoval také můj kamarád Jiří Havela v roce 2016. Jeho diplomová práce se zabývala hodnocením značení v okrese Prostějov. V této kapitole budou využity výsledky získané jeho diplomovou práci pro porovnání s mnou získanými výsledky. Bude tak porovnáno značení MZCHÚ v okrese Prostějov a v okrese Šumperk. Cílem bude porovnat nejprve počet zmapovaných území v jednotlivých okresech. Dále budou porovnány počty jednotlivých kategorií MZCHÚ, které se nacházejí v okrese Prostějov a v okrese Šumperk. Tato kapitola se bude zabývat srovnáním stavu značení, kdy bude cílem zjistit, zda jsou značení ve stejném stavu nebo je některý z těchto dvou okresů značen lépe. Součástí bude zároveň porovnání množství cedulí se státním znakem a informačních cedulí, včetně jejich stavu a umístění.

Prvním porovnávaným údajem je celkový počet zmapovaných území. V okrese Prostějov bylo zmapováno celkem 47 území (NPR 0, NPP 4, PR 12, PP 31, SCHÚ 0) a v okrese Šumperk 26 území (NPR 1, NPP 0, PR 9, PP 15, SCHÚ 1). Při porovnání těchto dvou údajů vychází, že v okrese Prostějov bylo zmapováno o 21 území více. Porovnáno však nebylo pouze množství zmapovaných území, ale také celková zmapovaná rozloha. V okrese Prostějov je celková rozloha všech zmapovaných území 478,3896 ha a v okrese Šumperk se jedná o 778,3733 ha. Největší území v okrese Prostějov mělo rozlohu 96,5003 ha, jedná se o PR Vitčický les a v okrese Šumperk o PR Doubrava, která má rozlohu 210,7627 ha. To znamená, že i přesto, že v okrese Prostějov bylo zmapováno mnohem více území, jejich celková rozloha však byla menší.

V okrese Prostějov se na území MZCHÚ nacházelo celkem 125 cedulí. Z těchto 125 cedulí se jednalo o 91 cedulí se státním znakem, 27 samostatných informačních tabulí a 2 infotabule, které byly zároveň součástí naučné stezky. V MZCHÚ nacházejících se v okrese Šumperk bylo celkem 132 cedulí. Z toho je 109 cedulí se státním znakem, 21 informačních tabulí a 2 infotabule jako součást naučné stezky. V okrese Šumperk tak bylo zaznamenáno o 7 cedulí více. Největší rozdíl se objevil v počtu cedulí se státním znakem, kdy jich v okrese Šumperk bylo dokonce o 18 více. Naopak informačních tabulí bylo více v okrese Prostějov, a to o šest. Jediným údajem, který byl v obou okresech shodný, je počet infotabulí, které jsou součástí naučné stezky. Tyto tabule byly v obou případech pouze dvě.

Pro zjištění umístění jednotlivých cedulí byla sice využita jednotná hodnotící škála, bylo však potřeba rozdělit tyto cedule do dvou kategorií a každou z těchto kategorií hodnotit odděleně. První kategorií byly cedule se státním znakem. Těch bylo, jak je již výše uvedeno 91 v okrese Prostějov a 109 v okrese Šumperk. V okrese Prostějov byly tyto cedule nejčastěji umísťovány u cesty, kdy takto umístěných cedulí zde bylo 50. V okrese Šumperk bylo cedulí umístěných u cesty 23. Dalších 17 cedulí v okrese Prostějov a 50 v okrese Šumperk bylo umístěno u stezky. U silnice bylo umístěno 10 cedulí v okrese Prostějov a 13 v okrese Šumperk. Poslední možností umístění je místo bez návaznosti na vstup, kde těchto cedulí bylo 14. Pro hodnocení značení v okrese Šumperk byla tato možnost nazvána „volný terén“, který více odpovídal potřebám diplomové práce, ale jedná se o stejnou kategorii. V okrese Šumperk se na tomto místě nacházelo 23 cedulí. Byla zde zvolená také možnost umístění cedulí u chodníku, ale v této možnosti se nevyskytovala ani jedna cedule ani v okrese Prostějov, ani v okrese Šumperk. Z toho vyplývá, že v okrese Prostějov byly cedule se státním znakem nejčastěji umísťovány u cesty a nejméně často, pokud nebudeme počítat neobsazenou možnost chodník, u silnice. V okrese Šumperk však bylo nejvíce cedulí umístěno u stezky a nejméně, stejně jako v Prostějově, u silnice.

Druhou zvolenou kategorií byly informační tabule. V okrese Prostějov bylo v této kategorii 29 informačních tabulí a v okrese Šumperk 23. Informačních tabulí umístěných u cesty bylo v případě okresu Prostějov 18 a v okrese Šumperk 8. U stezky byly zaměřeny v okrese Prostějov 4 tabule a v okrese Šumperk 9. Dále bylo 5 informačních tabulí u silnice v okrese Prostějova a 4 v okrese Šumperk. Poslední možnost volný terén byla v okrese Prostějov zastoupena pouze 2 informačními tabulemi a v okrese Šumperk také pouze 2. Stejně jako v případě cedulí se státním znakem, ani informační tabule se vůbec nevyskytovaly u chodníku. Informační tabule byly nejčastěji umísťovány v okrese Prostějov u cesty, v okrese Šumperk však u stezky. Nejméně často byly umísťovány ve volném terénu, a to v obou okresech.

Další, co bylo při výzkumu hodnoceno je stav cedulí. I pro tento případ byly cedule rozděleny na cedule se státním znakem a informační tabule, stejně jako u umístění. Cedulí, které byly bez poškození bylo v okrese Prostějov 35, v okrese Šumperk 87. Těch, které byly mírně poškozeny, ale nevyžadovaly výměnu, se v okrese Prostějov nacházelo 25, v okrese Šumperk 18. Dalších 18 cedulí v okrese Prostějov a 1 cedule v okrese Šumperk je poškozených a doporučuje se jejich výměna. Vyskytovaly se zde také cedule, které byly tak poškozené, že jejich výměna je nutná. Těchto cedulí

se v okrese Prostějov nacházelo 13 a v okrese Šumperk 3. Při porovnání těchto výsledků je patrné, že v okrese Prostějov se nacházelo 60 cedulí, které byly buď nové nebo nevyžadovaly výměnu. V okrese Šumperk bylo těchto cedulí 105. Cedulí, u kterých byla výměna navržena nebo již byla nutná bylo v okrese Prostějov 31 a v okrese Šumperk pouze 4. Z toho naprosto jednoznačně vyplývá, že co se stavu cedulí týče, je na tom mnohem lépe okres Šumperk.

Informační tabule v okrese Prostějov nebyly ani v jednom případě ve stavu, kdy by již nutně vyžadovaly výměnu. Nejvíce, celkem 17, jich bylo mírně poškozených, kdy ještě výměnu nevyžadovaly. Dalších 11 jich bylo zcela bez poškození a pouze jedna informační tabule byla poškozena a byla tak navržena její výměna. To znamená, že okres Prostějov je na tom mnohem lépe stavem informačních tabulí než cedulí se státním znakem. Při srovnání s okresem Šumperk, je na tom však pořád hůře. V okrese Šumperk byly totiž úplně všechny informační tabule v dobrém stavu.

O stavu pruhového značení se diplomová práce Jiřího Havely nezmiňuje, proto není možné tento údaj porovnat. Jediným porovnatelným údajem je počet zcela nevyznačených území v jednotlivých okresech. Zatímco v okrese Šumperk se jednalo pouze o jedno území, v okrese Prostějov bylo nevyznačených celkem 12 území.

Jelikož oba okresy neměly stejného hodnotitele, ale hodnotili to dva na sobě nezávislí lidé, je možné, že jeden z nich mohl stav značení hodnotit více shovívavěji než druhý hodnotitel. Z celkového pohledu však vyplývá, že celkové značení v okrese Šumperk je na tom lépe než v okrese Prostějov.

Veškeré srovnávané údaje jsou shrnuty v příloze č. 3, která je součástí této diplomové práce.

11. Závěr

Diplomová práce měla za cíl zhodnotit a zdokumentovat stav značení MZCHÚ, která se nacházejí v okrese Šumperk. Tento cíl byl naplněn. Po ukončení terénního výzkumu bylo každé jednotlivé území stručně charakterizováno. Ke každému takto zmapovanému území byly vytvořeny tři soubory. První je vytvořen v programu Microsoft Excel a obsahuje konkrétní informace o veškerém značení daného území. Druhým souborem je fotodokumentace, kde jsou fotografie všech značení. Následně byl vytvořen také třetí dokument, kterým jsou mapy, ve kterých jsou zaznamenány souřadnice všech značení jednotlivých MZCHÚ. Všechny tyto tři dokumenty jsou volnou přílohou diplomové práce.

Zmapováno bylo celkem 26 území, což je 778,3733 ha. To vypovídá o tom, že terénní výzkum byl jak časově, tak i fyzicky velmi náročný.

Z informací získaných terénním výzkumem vyplývá, že se na těchto 26 územích nachází celkem 132 cedulí a 1 241 pruhových značení. Nejdůležitější informací, která byla zjištěna je, že je značení MZCHÚ v okrese Šumperk v dobrém stavu a jsou zde nutné jen drobné úpravy, které jsou uvedené v hodnocení území, popř. v kapitole 9. Informační tabule byly v tomto okrese dokonce ve výborném stavu, kdy nevyžadují vůbec žádnou úpravu. Informace získané terénním výzkumem byly srovnány s plány péče a bylo tak zjištěno, zda byl plán péče splněn nebo zda je naplánováno zjištěné nedostatky opravit.

Veškeré informace byly následně porovnány s výsledky výzkumu Jiřího Havely, které jsou součástí diplomové práce s názvem „Značení chráněných území v okrese Prostějov“. Při porovnávání výsledků bylo zjištěno, že jsou MZCHÚ v okrese Šumperk podstatně lépe značena.

12. Summary

In the thesis a total of 26 territories were mapped, which is 778,3733 hectare. This suggests that field research was both time-consuming and physically demanding

From the information obtained through field research, there are 132 signs and 1 241 stripe signs in these 26 territories. The most important information that has been found is that the small protected areas marking in the Šumperk district is in good condition and there are only minor modifications that are mentioned in the assessment of the territory, in Chapter 9. The information boards were even in this district even in an excellent state where they do not require any adjustment at all. Information obtained through field research was compared with management plans to determine if the management plan was being met or planned to correct the deficiencies.

The results of the thesis were compared with the thesis of Jiří Havela. It was found out that small protected areas in Šumperk district is much better marked than in Prostějov district.

13. Seznam použité literatury

- Co jsou mokřady. *Našemokřady.cz* [online]. 2014 [cit. 2017-04-12]. Dostupné z: <http://www.nasemokrady.cz/o-mokradech/>
- Druhá ochrana. *Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky* [online]. 2017 [cit. 2017-04-12]. Dostupné z: <http://www.ochranaprirody.cz/druhova-ochrana/>
- HAVELA, J. *Značení chráněných území v okrese Prostějov*. Olomouc, 2016. Diplomová práce. Univerzita Palackého. Vedoucí práce Mgr. Peter Mackovčín, Ph.D.
- JONGEPIEROVÁ, I., ed. *Ekologická obnova v České republice*. Praha: Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky, 2012. ISBN 978-80-87457-31-3.
- KOS, J., MARŠÁKOVÁ-NĚMEJCOVÁ, M. *Chráněná území České republiky*. Praha: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, 1997. ISBN 80-860-6401-8.
- *Maloplošná chráněná území v Olomouckém kraji*. Olomouc: Olomoucký kraj, 2012. ISBN 978-80-87535-46-2.
- Naučná stezka Sobotín-Maršíkov. *MU Šumperk* [online]. [cit. 2017-04-11]. Dostupné z: <http://www.sumperk.cz/dr-cs/naucne-stezky/sobotin/naucna-stezka-sobotin-marsikov.html>
- ODSTČIL, Michal. *Značení chráněných území okresu Jeseník*. Olomouc, 2016. Bakalářská práce. Univerzita Palackého v Olomouci. Vedoucí práce Mgr. Peter Mackovčín, Ph.D.
- Okres Šumperk. *Český statistický úřad* [online]. 2016 [cit. 2017-04-03]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/xm/okres_sumperk

- Označení chráněných území. *Smaltovna: Tupesy* [online]. [cit. 2017-04-03]. Dostupné z: <http://www.smaltovna-tupesy.cz/scripts/zbozi.php?KID=106>
- *Příroda a krajina České republiky: zpráva o stavu 2009*. Editor Ladislav MIKO, editor Michael HOŠEK. Praha: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, 2009, 102 s. ISBN 978-80-87051-70-2.
- ŠAFÁŘ, J. (ed.). *Olomoucko*. Vyd. 1. Praha: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, 2003. Chráněná území ČR. ISBN 80-860-6446-8.
- ŠTĚPÁNOVÁ, J. *Grafický manuál označení zvláště chráněných území, památných stromů, ptačích oblastí EVROPSKY VÝZNAMNÝCH LOKALIT a smluvně chráněných území*. Ministerstvo životního prostředí, 2010.
- *Ústřední seznam ochrany přírody [online]*. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR [cit. 2016-04-05]. Dostupné z: <http://drusop.nature.cz/>
- Vyhláška č. 64/2011 Sb. o plánech péče, podkladech k vyhlášení, evidenci a označování chráněných území
- Zákon č. 40/1956 Sb. o státní ochraně přírody
- Zákon č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny

Plány péče

- GERŽA, M.: Plán péče o přírodní rezervaci Přemyslovské sedlo 2015-2024, Olomouc 2001, 59 s.
- HALFAR, J. a kol.: Plán péče o přírodní rezervaci Břidličná 2016-2024, Jeseník 2015, 54 s.
- HALFAR, J. a kol.: Plán péče o přírodní rezervaci Bučina pod Františkovou myslivnou 2016-2024, Jeseník 2015, 33 s.

- HALFAR, J. a kol.: Plán péče o přírodní rezervaci Sněžná kotlina 2017-2026, Jeseník 2017, 43 s.
- HALFAR, J.: Plán péče o přírodní památce Františkov 2015-2023, Jeseník 2014, 24 s.
- HORVÁTH, M., KRÁTKÝ, M.: Plán péče o přírodní památce Pod Rudným vrchem 2015-2024, SAGITTARIA 2009, 26 s.
- HORVÁTH, M., KRÁTKÝ, M.: Plán péče o přírodní památce Poláchovy stráně – Výří skály 2015-2024, SAGITTARIA 2009, 25 s.
- HORVÁTH, M., KRÁTKÝ, M.: Plán péče o přírodní památce Štola Mařka 2015-2024, SAGITTARIA 2013, 22 s.
- CHLAPEK, J.: Plán péče o přírodní rezervaci Niva Branné 2012-2021, Jeseník 2012, 19 s.
- KAVALEC, K., HAVIRA, M.: Plán péče o přírodní rezervaci Rabštejn 2011-2019, Jeseník, 16 s.
- LEKEŠ, V., MARTINÁT, O.: Plán péče o přírodní památce Žďár 2011-2018, Olomouc 2008, 35 s.
- SLEZÁK, V.: Plán péče o přírodní památce Pasák 2015-2024, Jeseník 2014, 19 s.
- STUDENÝ, R.: Plán péče o přírodní památce Za Mlýnem 2009-2018, SAGITTARIA 2009, 21 s.
- ŠAFÁŘ, J., KRÁTKÝ, M.: Plán péče o přírodní památce Hanušovice – Kostel 2014-2023, SAGITTARIA 2009, 15 s.

- ŠAFÁŘ, J., KRÁTKÝ, M.: Plán péče o přírodní památce Libina u Černušků 2014-2023, SAGITTARIA 2009, 14 s.
- ZIFČÁK, P. a kol.: Plán péče o přírodní památce Zátrže 2011-2018, Moravičany 2010, 51 s.

14. Seznam příloh

Vázané

Příloha č. 1: Základní údaje o zvláště chráněných územích a jejich ochranných pásmech k vyhlášce č. 64/2011 Sb.

Příloha č. 2: Tabulka území MZCH podle kategorií předmětu ochrany

Příloha č. 3: Souhrnná tabulka značení v okresech Šumperk, Prostějov

Volné na CD

Příloha č. 4: Hodnocení značení MZCHÚ v okrese Šumperk (26 tabulek v programu Excel)

Příloha č. 5: Fotodokumentace značení MZCHÚ v okrese Šumperk (26 složek s fotografiemi jednotlivých území a jejich značení)

Příloha č. 6: Mapy s polohami jednotlivých značení (26 map)

Příloha č. 1 k vyhlášce č. 64/2011 Sb. Základní údaje o zvláště chráněných územích a jejich ochranných pásmech

Základní údaje o zvláště chráněných územích a jejich ochranných pásmech jsou:

1) evidenční číslo

(Uvede se evidenční číslo, pod kterým je území evidováno v ústředním seznamu ochrany přírody (§ 42 zákona č. 114/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů). U nově vyhlášených území se evidenční číslo neuvádí, protože v době schválení plánu péče ještě není přiděleno.)

2) kategorie ochrany

3) název

4) údaje o vyhlášení

- druh právního předpisu, kterým bylo území vyhlášeno
- název orgánu, který předpis vydal
- číslo předpisu
- datum platnosti a datum účinnosti předpisu

5) překryv s územně-správními jednotkami:

- kraj:
- okres:
- obec s rozšířenou působností:
- obec:
- katastrální území:

6) překryv s jinými chráněnými územími:

- národní park:
- chráněná krajinná oblast:
- jiný typ chráněného území:

(Přiloží se zakres hranic území do Základní mapy ČR vhodného měřítka.)

7) překryv se soustavou Natura 2000:

- ptačí oblast:
- evropsky významná lokalita:

(Přiloží se zakres hranic území do Základní mapy ČR vhodného měřítka.)

8) vymezení území a jeho ochranného pásma a jejich výměra

(Pro národní přírodní rezervace, přírodní rezervace, národní přírodní památky, přírodní památky a jejich vyhlášená ochranná pásma se uvede úplný

přehled dotčených pozemku podle jednotlivých katastrálních území a přiloží zákres hranic území do kopie katastrální mapy. Pro národní parky, chráněné krajinné oblasti a jejich ochranná pásma se uvede úplný přehled dotčených katastrálních území a přiloží zákres hranic území do Základní mapy ČR 1 : 10000. Údaje se uvádí podle aktuálního stavu katastru nemovitostí.)

9) managementová kategorie IUCN

(Uvádí se římská číslice označující managementovou kategorie IUCN a její název podle “Zásad pro kategorizaci chráněných území na základě managementu“ (edice Planeta 2001):

- I a – přísná rezervace – vědecká
- I b – přísná rezervace – ochrana původní přírody
- II – národní park
- III – přírodní památka
- IV – řízená rezervace
- V – chráněná krajina.)

10) předmět ochrany

(Uvede se výčet ekosystémů, společenstev, živých anebo neživých složek ekosystémů, případně krajinných typů nebo jiných objektů tvořících v daném území předmět ochrany.)

11) cíl ochrany

(Uvede se cíl ochrany území, a to pro celé území nebo jeho části. Cíle ochrany nemohou být. v rozporu s výše uvedenou managementovou kategorií IUCN. Při formulaci cíle ochrany u území, kde předmětem ochrany je ekosystém se vychází z následujících základních cílů ochrany zvláště chráněných území ve vztahu k ekosystémům, kterými jsou:

a) omezení či pozastavení vývojových procesů v ekosystémech, které vedle přírody významně formoval svou činností i člověk, tak. aby bylo zachováno vývojové stádium ekosystému potřebné pro udržení dobrého stavu předmětu ochrany chráněného území nebo

b) zamezení nebo zmírnění nepříznivých vlivů působících na samovolné vývojové procesy v přirozených ekosystémech, tvořících předmět ochrany chráněného území.

Příloha č. 2: Tabulka území MZCHU podle kategorií předmětu ochrany

Kategorie MZCHÚ	Kategorie předmětu ochrany
PR Doubrava	Lesní
PR Františkov	Lesní
PP Hanušovice – Kostel	Druhová
PP Chrastický hadec	Skalní
PR Kačení louka	Vodní a mokřadní
PP Libina – U Černušků	Druhová
PR Na hadci	Lesní
PR Niva Branné	Vodní a mokřadní
PP Pasák	Skalní
PP Pfarrerb	Druhová
PP Pod Rudným vrchem	Lesní
PR Pod slunečnou strání	Lesní
PR Pod Trlinou	Luční
PP Poláchovy stráně – Výří skály	Lesní
PR Přemyslovské sedlo	Luční
PR Rabštejn	Lesní
PP Rodlen	Lesní
NPR Skřítek	Vodní a mokřadní
PP Smrčina	Skalní
PP Sobotín – Domov důchodců	Druhová
PP Štola Mařka	Skalní
SCHÚ Velké Losiny – dům Eliška	Druhová
PP Za mlýnem	Vodní a mokřadní
PP Zadní hutisko	Skalní
PP Zátrže	Vodní a mokřadní
PP Žďár	Lesní

Příloha č. 3: Souhrnná tabulka hodnocení značení v okresech Šumperk, Prostějov

Kategorie	Okres Šumperk	Okres Prostějov
Počet území	26	47
Počet NPR	1	–
Počet NPP	–	1
Počet PR	9	12
Počet PP	15	31
Počet SCHÚ	1	–
Celková rozloha v ha	778,3733	478,3896
Počet cedulí	132	125
Počet cedulí se státním znakem	109	91
Počet informačních tabulí	21	27
Počet infotabulí jako součást naučné stezky	2	2
Umístění cedulí u cesty	23	50
Umístění cedulí u stezky	50	17
Umístění cedulí u silnice	13	10
Umístění cedulí (volný terén)	23	14
Umístění IT u cesty	8	18
Umístění IT u stezky	9	4
Umístění IT u silnice	4	5
Umístění IT (volný terén)	2	2
Cedule nová	87	35
Cedule mírně poškozená	18	25
Cedule poškozená	1	18
Cedule zničená	3	13
Informační tabule nová	23	11
Informační tabule mírně poškozená	–	17
Informační tabule poškozená	–	1